

EKP raamatupidamise aastaaruanne

2017

Tegevusaruanne	2
EKP finantsaruanne	23
Bilanss seisuga 31. detsember 2017	23
31. detsembril 2017 lõppenud aasta tulude ja kulude aruanne	25
Arvestuspõhimõtted	26
Bilansi lisa	34
Bilansivälised instrumendid	51
Tulude ja kulude aruande lisa	54
Sõltumatu audiitori järeldusotsus	61
Selgitus kasumi ja kahjumi jaotamise kohta	65

Tegevusaruanne

1 EKP tegevusaruande eesmärk

Tegevusaruanne moodustab EKP raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa ning selle eesmärk on anda lugejatele EKP finantsaruandega seotud taustteavet.¹ Arvestades et EKP tegevuse eesmärk on toetada tema rahapoliitilisi eesmärke, tuleks tema finantspositsiooni ja -tulemusi ning poliitikameetmeid vaadata koostoimes.

Sel eesmärgil annab tegevusaruanne ülevaate EKP põhitegevusvaldkondadest ja operatsioonidest ning nende mõjust EKP finantsaruandele. Ühtlasi analüüsitakse aasta jooksul toimunud peamisi muutusi bilansis ning tulude ja kulude aruandes ning lisatakse teave EKP finantsvahendite kohta. Tegevusaruandes kirjeldatakse ka EKP tegevusega seotud riskikeskkonda ning antakse ülevaate teda ohustavatest finants- ja operatsiooniriskidest, samuti riskijuhtimispõhimõtetest, millest lähtutakse riskide leevendamisel.

2 Tegevusvaldkonnad

EKP on osa eurosüsteemist, mille põhieesmärk on säilitada hinnastabiilsus. EKP põhiülesanded, nagu neid kirjeldatakse EKPSi põhikirjas², on rakendada euroala rahapoliitikat, teostada välisvaluutaoperatsioone, hallata euroala riikide välisvaluutareserve ning aidata kaasa maksesüsteemide tõrgeteta toimimisele.

Euroopa Keskpank vastutab ka ühtse järelevalvemehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise eest, et pangandusjärelevalve oleks sekkuva iseloomuga ja mõjus ning toetaks pangandussüsteemi turvalisust ja usaldusväärsust ning finantssüsteemi stabiilsust.

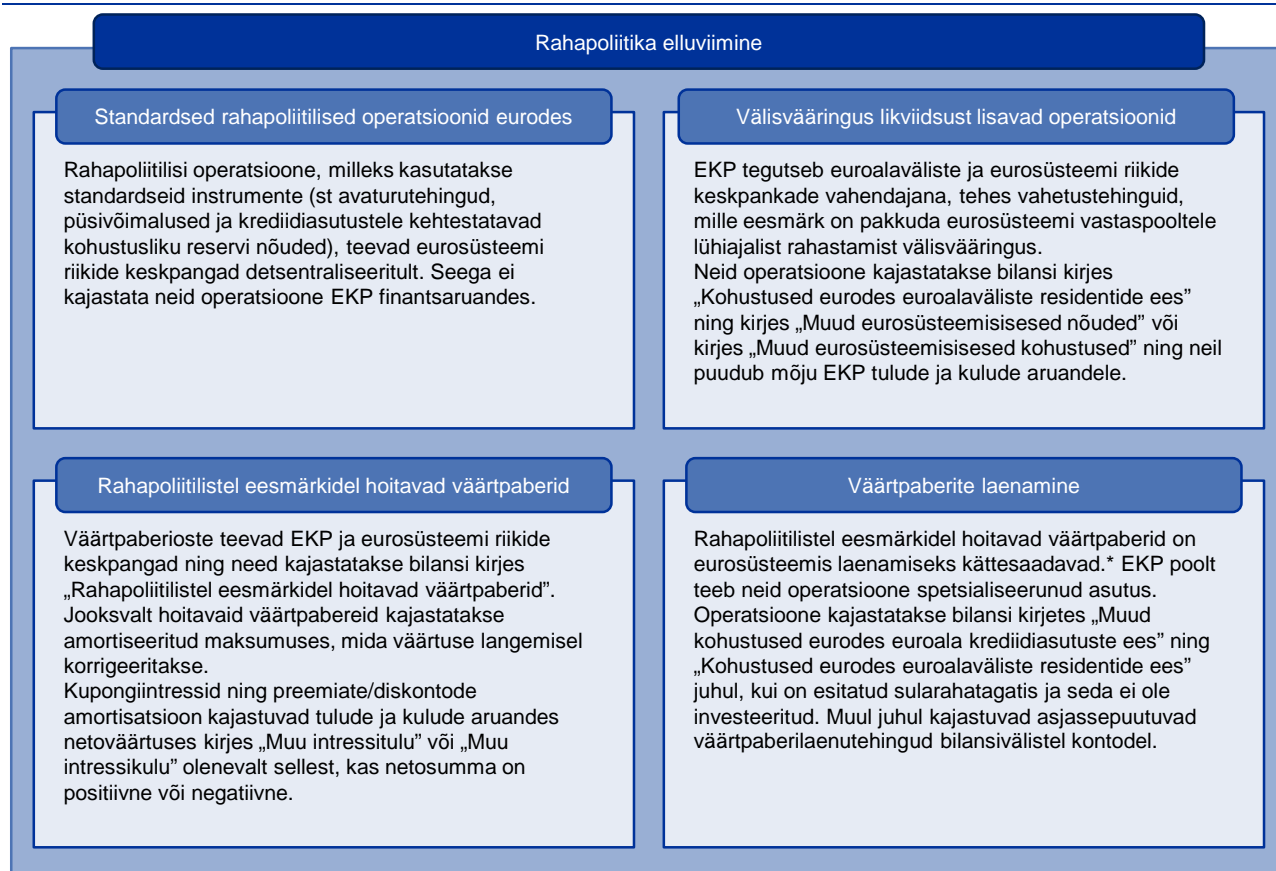
Eurosüsteemi rahapoliitilisi operatsioone kajastatakse EKP finantsaruandes ja euroala riikide keskpankade finantsaruannetes. See väljendab eurosüsteemi rahapoliitika detsentraliseeritud rakendamise põhimõtet. Skeem 1 annab ülevaate EKP ülesannete täitmiseks vajalikest põhitegevustest ja -funktsioonidest ning nende mõjust keskpanga finantsaruandele.

¹ Finantsaruanne hõlmab bilanssi, tulude ja kulude aruannet ning seonduvaid märkusi. Raamatupidamise aastaaruanne hõlmab finantsaruannet, tegevusaruannet, audiitori järeldusotsust ning selgitust kasumi ja kahjumi jaotamise kohta.

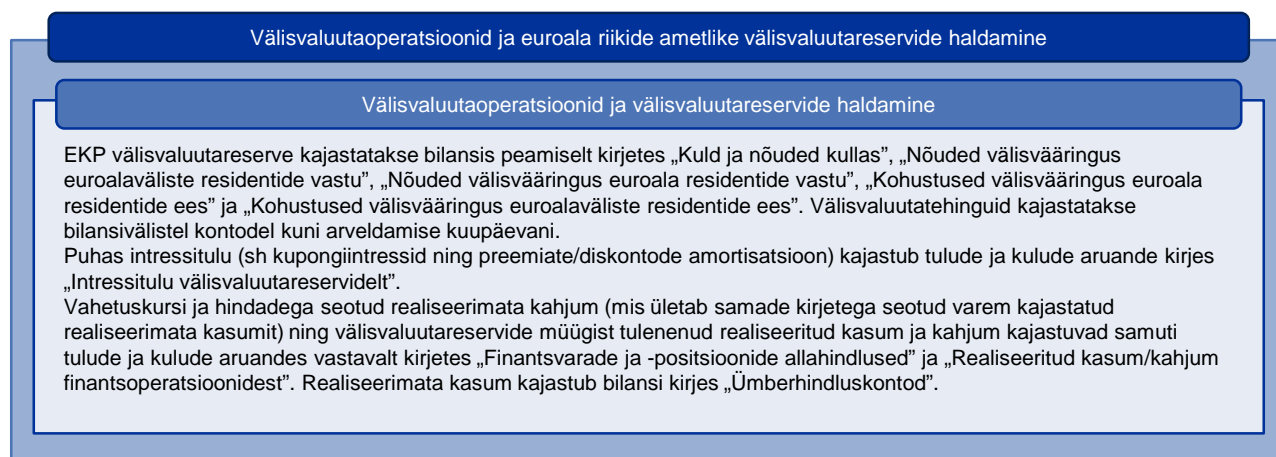
² Protokoll Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta

Skeem 1

EKP põhitegevusvaldkonnad ja nende mõju finantsaruandele

* Lisateavet väärtpaberite laenuks andmise kohta saab [EKP veebilehelt](#).

Maksüsteemide tõrgeteta toimimise edendamine

Maksüsteemid (TARGET2)

Euroala riikide keskpankade eurosüsteemisesed nõuete ja kohustuste positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende osalusest TARGET2s, esitatakse EKP bilansis varade või kohustuste ühtse netopositsioonina. Nendelt positsioonidelt makstav intress kajastatakse tulude ja kulude aruande kirjetes „Muu intressitulu” ja „Muu intressikulu”.

* Lisateavet TARGET2 kohta saab [EKP veebilehelt](#).

Pangandussüsteemi turvalisuse ja toimekindluse ning finantssüsteemi stabiilsuse edendamine

Pangandusjärelvalve – ühtne järelvalvemehhanism

EKP järelvalveülesannete täitmisega seotud iga-aastased kulud kaetakse järelvalve alla kuuluvate üksuste makstavatest iga-aastastest järelvalvetasudest. Järelvalvetasusid kajastatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu”.

Peale selle on EKP-l õigus määrata järelvalve alla kuuluvatele üksustele halduskaristusi ELi usaldatavusnõudeid käsitlevatest panganduseeskirjadest (sh EKP järelvalveotsused) tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest. Saadav tulu kajastub tulude ja kulude aruande kirjes „Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu”.

Muud teemad

Ringluses olevad pangatähed

EKP-le on eraldatud 8% ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest. EKP osa on tagatud tema nõuetega liikmesriikide keskpankadele, mille intressimääraks on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär. Nõuetelt laekuv intressitulu esitatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis”.

EKP kannab ise kulud, mis tekivad europangatähtede piiriülese transpordi tõttu trükikodade ja keskpankade vahel (uute pangatähtede tarned) ning riikide keskpankade vahel (ühe keskpanga puuduvate varude täiendamiseks teise keskpanga varude ülejäägist). Need kulud esitatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Pangatähtede tootmisteenused”.

Omavahendite portfell

EKP omavahendite portfelli kajastatakse valdavalt bilansi kirjes „Muud finantsvarad”.

Puhas intressitulu (sh kupongiintressid ning preemiate/diskontode amortisatsioon) kajastub tulude ja kulude aruande kirjetes „Muu intressitulu” ja „Muu intressikulu”.

Hindadega seotud realiseerimata kahjum (mis ületab samade kirjetega seotud varem kajastatud realiseerimata kasumit) ning väärtpaperite müügist tulenenud realiseeritud kasum ja kahjum kajastuvad samuti tulude ja kulude aruandes vastavalt kirjetes „Finantsvarade ja -positsioonide allahindlused” ja „Realiseeritud kasum/kahjum finantsoperatsioonidest”. Hindadega seotud realiseerimata kasum kajastub bilansi kirjes „Ümberhindluskontod”.

3 Finantsareng

3.1 Bilanss

Joonis 1 annab ülevaate EKP bilansi põhikomponentidest aastatel 2013–2017. EKP bilansimahu suurenemine algas 2014. aasta neljandas kvartalis seoses väärtpaberite omandamisega kaetud võlakirjade kolmanda ostukava (CBPP3) ja varaga tagatud väärtpaberite ostukava (ABSPP) raames. Järgnevatel aastatel on bilansimaht veelgi suurenenud, seda valdavalt tingituna väärtpaberite omandamisest avaliku sektori väärtpaberite ostukava (PSPP) raames.

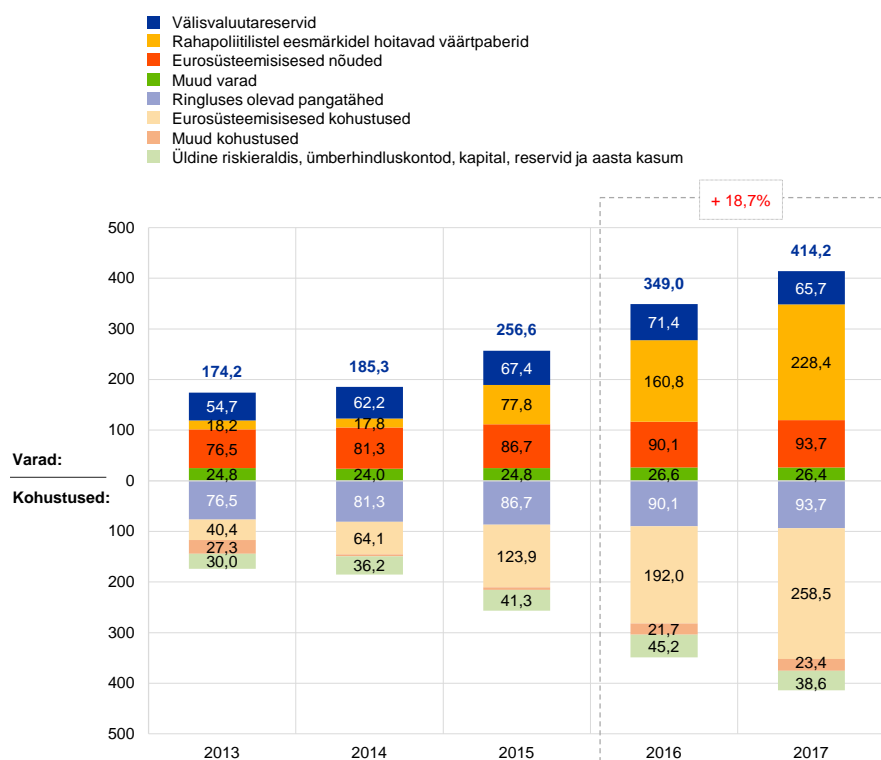
65,2 miljardit eurot

Koguvarede kasv 2017. aastal

Aastal 2017 suurenesid **EKP koguvare** 65,2 miljardi euro võrra 414,2 miljardi euroni, seda peamiselt seoses EKP osaga varaostukava (APP) raames³ tehtud väärtpaberitostudest. Ostude tulemusel toimus kasv kirjes „Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid“, samal ajal kui nende ostude sularahaarveldused TARGET2 kaudu tõid kaasa sama suure kasvu kirjes „Eurosüsteemisesed kohustused“.

Joonis 1 EKP bilanss

(mld eurodes)

Allikas: EKP.

³ Laiendatud varaostukava hõlmab kaetud võlakirjade kolmandat ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava, avaliku sektori väärtpaberite ostukava ja ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava (CSPP). Lisateavet varaostukava kohta saab [EKP veebilehelt](#).

55%

EKP koguvaradest moodustavad rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid

67,6 miljardit eurot

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavate väärtpaberite portfelli mahu kasv

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad eurodes nomineeritud väärtpaberid

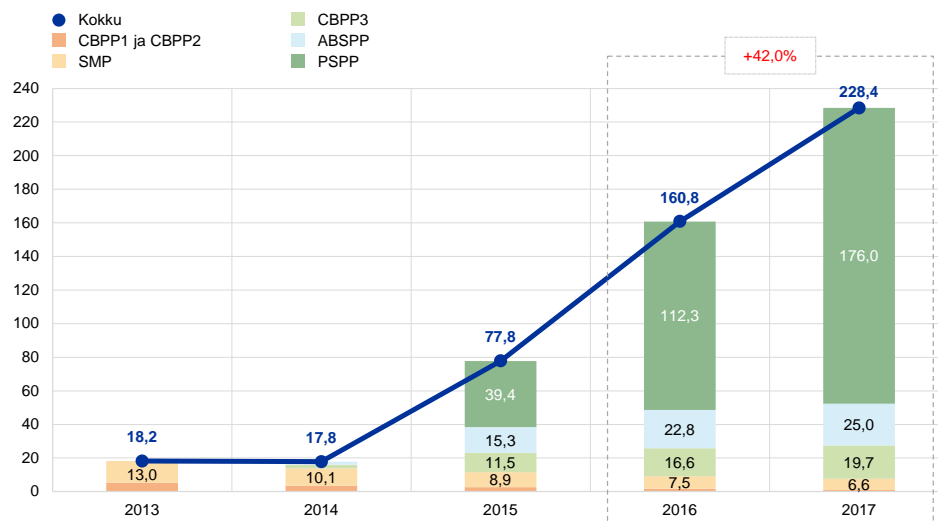
moodustasid 2017. aasta lõpus 55% EKP koguvaradest. See bilansikirje hõlmab väärtpaberituruprogrammi, kaetud võlakirjade esimese, teise ja kolmanda ostukava (CBPP1, CBPP2 and CBPP3), varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames omandatud väärtpabereid.⁴ 2017. aastal jätkati eelnevalt kindlaks määratud kõlblikuskriteeriume järgides väärtpaberioste kaetud võlakirjade kolmanda ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames⁵ vastavalt EKP nõukogu otsusele eurosüsteemi igakuiste ostude kohta.

Ostude tulemusel kasvas 2017. aastal EKP poolt rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavate väärtpaberite portfelli maht 67.6 miljardi euro võrra 228,4 miljardi euroni (vt joonis 2), kusjuures valdav osa ostudest tehti avaliku sektori väärtpaberite ostukavas. Kaetud võlakirjade esimese ja teise ostukava ja väärtpaberituruprogrammi alusel hoitavate varade väärtus vähenes seoses väärtpaberite lunastamisega 1,5 miljardi euro väärtuses.

Joonis 2

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid

(mld eurodes)

Allikas: EKP.

2017. aastal vähenes **EKP välisvaluutareservide** koguväärtus eurodes 5,7 miljardi euro võrra 65,7 miljardi euroni. Välisvaluutareservide portfelli moodustavad kuld, Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud, USA dollarid, Jaapani jeenid ning alates 2017. aastast ka Hiina jüaanid.

EKP kullavarude ja kullaga seotud nõuete väärtus eurodes kahanes 2017. aastal 0,3 miljardi euro võrra 17,6 miljardi euroni (vt joonis 3) seoses kulla turuhinna langusega eurodes. Samal ajal püsis nende varade suurus kullauntsides

⁴ EKP ei omanda väärtpabereid ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava raames.

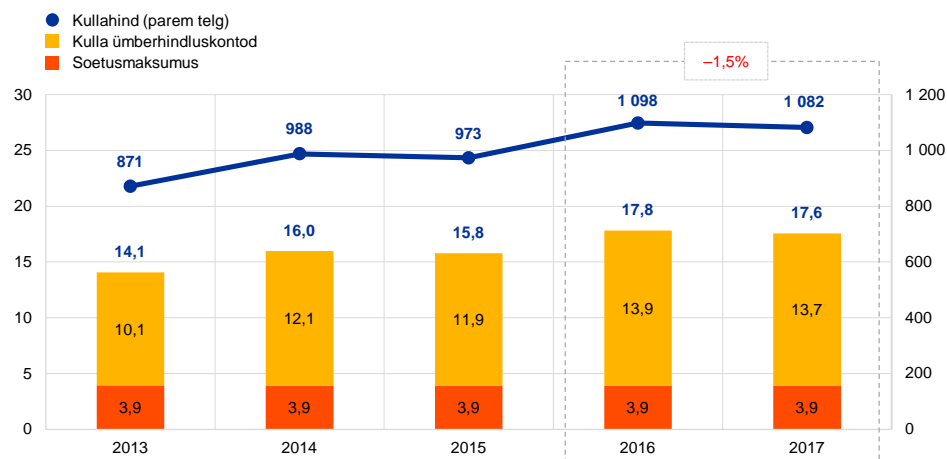
⁵ 2017. aastal ei tehtud enam oste kaetud võlakirjade esimese kahe ostukava ega väärtpaberituruprogrammi raames, kuna EKP nõukogu otsustas need kavad lõpetada.

muutumatu. Kõnealuste varade väärtuse kahanemine tõi kaasa ka EKP ümberhindluskontode mahu vähenemise samas ulatuses (vt jagu 3.2).

Joonis 3

Kullareservid ja -hind

(Vasak telg: miljard eurodes; parem telg: kuld (EUR/oz))

Allikas: EKP.

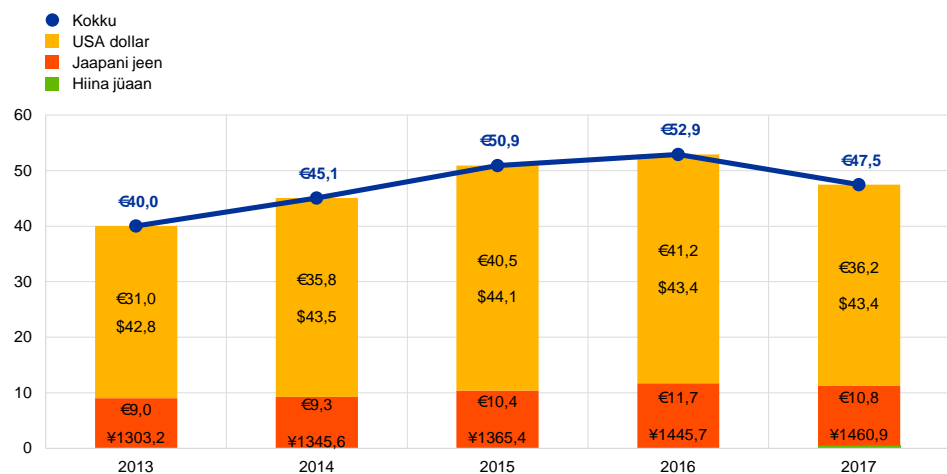
EKP välisvaluuta-
positsiooni netoväärtus
vähenes euro
kallinemise tulemusel

EKP välisvaluutapositsioon (neto) USA dollarites, Jaapani jeenides ja Hiina jüaanides vähenes 5,4 miljardi euro võrra 47,5 miljardi euroni (vt joonis 4) valdavalt tingituna euro kallinemisest USA dollari ja Jaapani jeeni suhtes. Vähenemine kajastub ka EKP ümberhindluskontode väiksemates saldodes (vt jagu 3.2).

Joonis 4

Välisvaluutapositsioon

(miljard eurodes)

Allikas: EKP.

EKP lisas välisvaluuta-reservidesse uue komponendina Hiina jüaani portfelli

Aastal 2017 tegi EKP 0,5 miljardi euro väärtuses investeeringuid Hiina jüaanidesse.

Sellele investeerimisele lisas Hiina jüaanist kolmas väering EKP välisvaluutareservis.⁶ Selle investeerimise rahastamiseks müüs EKP väikese osa oma USA dollarites hoitavatest varadest ja investeeris kogu kõnealuse summa Hiina jüaanidesse. USA dollar on endiselt EKP välisvaluutareservi tähtsaim komponent, moodustades reservi kogumahust ligikaudu 76%.

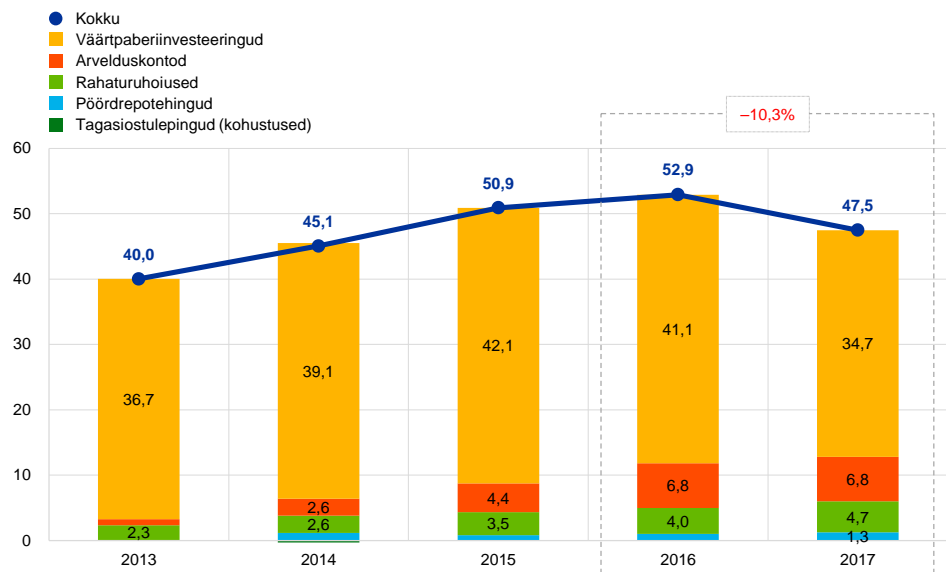
EKP juhib oma välisvaluutareservidega seotud investeeringuid kolmeetapilise protsessi abil. Esmalt koostavad EKP riskihaldurid strateegilise võrdlusportfelli, mille kiidab heaks EKP nõukogu. Järgmisena kavandavad EKP portfelliinidurid taktikalise võrdlusportfelli, mille kiidab heaks EKP juhatus. Kolmandas etapis teevad riikide keskpangad detsentraliseeritult igapäevaseid investeerimisoperatsioone.

EKP välisvaluutareserve investeeritakse peamiselt väärtpaberitesse ja rahaturuhoiustesse või neid hoitakse arvelduskontodel (vt joonis 5). Selle portfelli väärtpabereid hinnatakse aasta lõpu turuhindade alusel.

Joonis 5

Välisväeringus tehtavate investeeringute koosseis

(mld eurodes)

Allikas: EKP.

62,8%

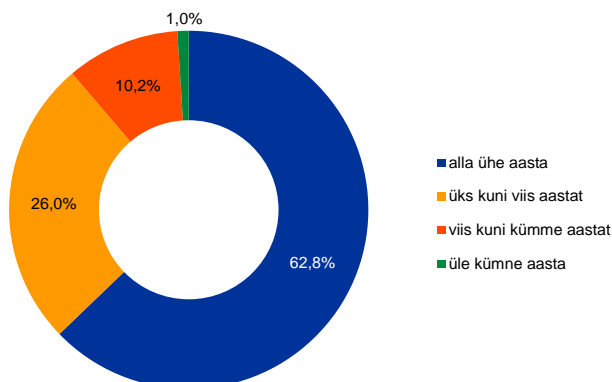
Välisväeringus nomineeritud väärtpaberid tähtajaga alla ühe aasta

EKP välisvaluutareservide eesmärk on rahastada võimalikke sekkumisi valutaturgudel. Seepärast lähtutakse nende reservide haldamisel kolmest eesmärgist, milleks on (tähtsuse järjekorras) likviidsus, turvalisus ja tasuvus. Seetõttu kuuluvad kõnealusesse portfelli valdavalt lühiajalised väärtpaberid (vt joonis 6).

⁶ Vt EKP 13. juuni 2017. aasta pressiteade.

Joonis 6

Välisvääringus nomineeritud väärtpaberite tähtajad

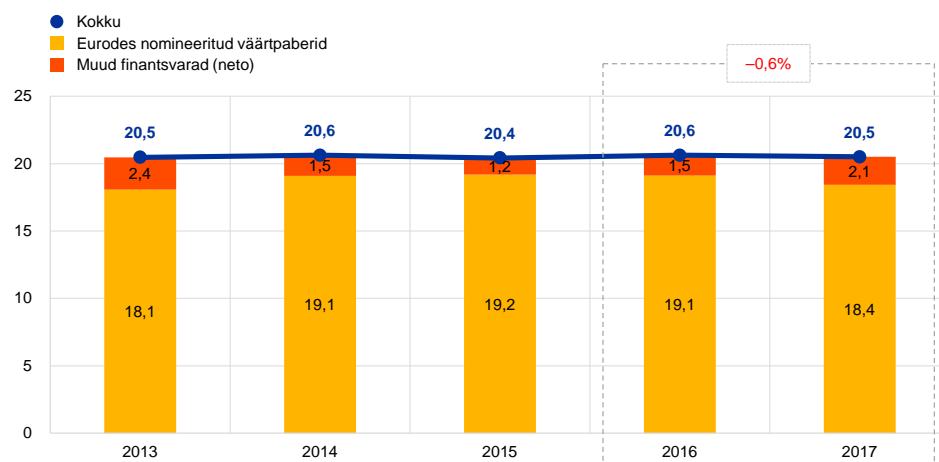
Allikas: EKP.

EKP omavahendite portfelli maht püsis 2017. aastal peaaegu muutumatuna 20,5 miljardi euro tasemel (vt joonis 7). Portfell koosneb peamiselt eurodes nomineeritud väärtpaberitest, mille väärtust hinnatakse aasta lõpu turuhindade alusel.

Joonis 7

EKP omavahendite portfelli

(mld eurodes)

Allikas: EKP.

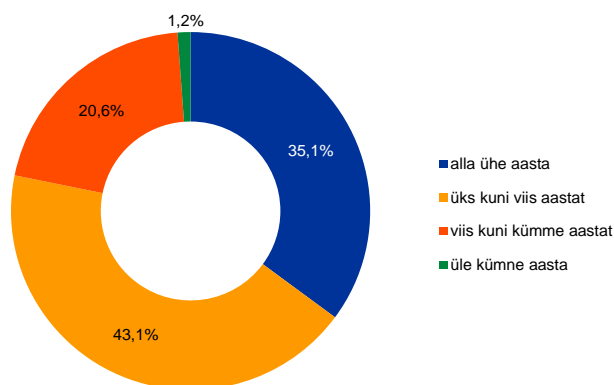
EKP omavahendite portfelli on EKP sissemakstud kapitali, üldreservfondi ning valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariskide katteks tehtud eraldise vastaskirje. Portfelli eesmärk on saada tulu EKP selliste tegevuskulude katteks, mis ei ole seotud järelevalveülesannete täitmisega.⁷ Sellest lähtuvalt on omavahendite portfelli haldamise eesmärk tagada võimalikult suur tasuvus, pidades kinni erinevatest

⁷ EKP järelevalveülesannete täitmisega seotud kulud kaetakse järelevalve alla kuuluvate üksuste makstavatest iga-aastastest järelevalvetasudest.

riskiirangutest. Seetõttu on omavahendite portfelli varade tähtaegade profiil mitmekesisem kui välisvaluutareservide portfellis (vt joonis 8).

Joonis 8

EKP omavahendite portfelli väärtpaberite tähtajad

Allikas: EKP.

3.2

Finantsvahendid

**38,7 miljardit
eurot**

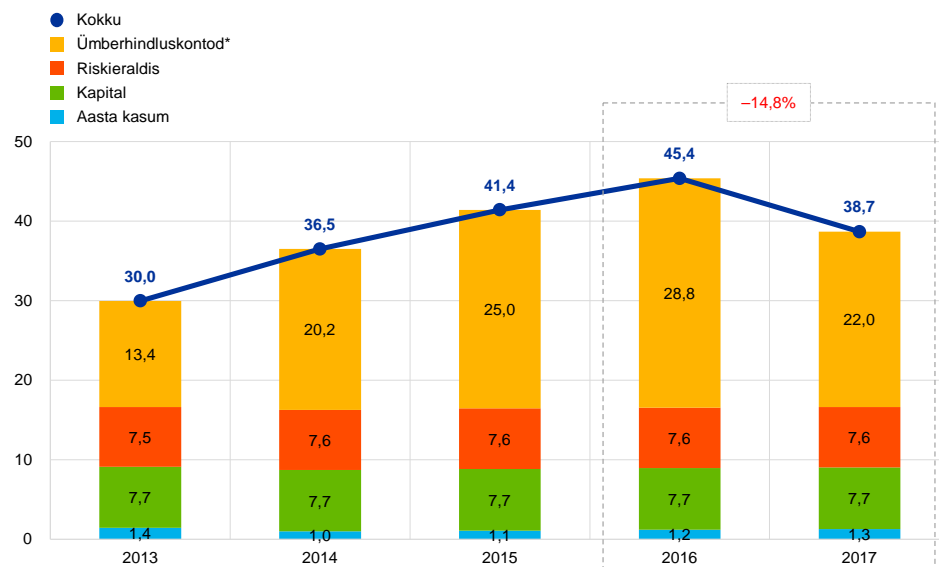
EKP finantsvahendid

EKP finantsvahendid hõlmavad tema kapitali, üldist riskieraldist, ümberhindluskontosid ja majandusaastal saadud puhastulu. Finantsvahendid i) investeeritakse tulu teenivatesse varadesse ja/või ii) neid kasutatakse vahetult selleks, et tasakaalustada finantsriskide realiseerumisest tulenevat kahjumit. 2017. aasta 31. detsembri seisuga oli **EKP finantsvahendite** kogumaht 38,7 miljardit eurot (vt joonis 9). See näitaja on 6,7 miljardit eurot väiksem kui 2016. aastal, kuna pärast euro kallinemist vähenes ümberhindluskontode maht.

Joonis 9

EKP finantsvahendid

(mld eurodes)

Allikas: EKP.

* Hõlmab kulla, välisvääringute ja väärtpaberite ümberhindlusest saadud kogukasumit, kuid mitte töösuhetjargsete hüvitiste ümberhindluskontot.

+14%

Euro kallinemine
USA dollari suhtes
2017. aastal

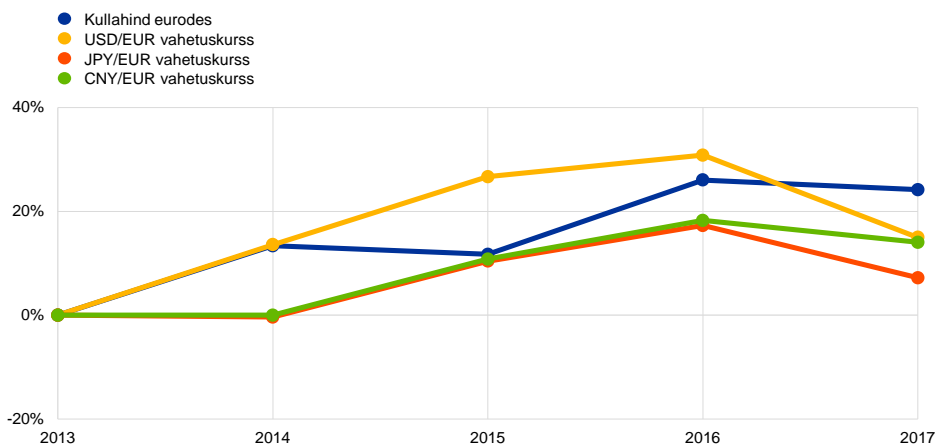
Kulla, välisvääringute ja väärtpaberitega (mille suhtes kohaldatakse hinna ümberhindlust) seotud realiseerimata kasumit ei kajastata tulude ja kulude aruandes tuluna ning see kantakse otse **ümberhindluskontodele** EKP bilansi kohustuste poolel. Neil kontodel olevaid varasid saab kasutada vastavate hindade ja/või vahetuskursside edasise ebasoodsa arengu mõju absorbeerimiseks, parandades seeläbi EKP võimet alusriskidele vastu panna. 2017. aastal vähenes kulla, valuuta ja väärtpaberite ümberhindluskontode⁸ maht 6,8 miljardi euro võrra 22,0 miljardi euroni valdavalt tingituna euro kallinemisest USA dollari ja Jaapani jeeni suhtes (vt joonis 10).

⁸ Bilansi kirje „Ümberhindluskontod“ hõlmab ka töösuhetjargsete hüvitiste ümberhindamisi.

Joonis 10

Tähtsamad vahetuskursid ja kullahind aastatel 2013–2017

(muutus protsentides võrreldes 2013. aasta andmetega)

Allikas: EKP.

EKP varadelt ja kohustustelt majandusaasta jooksul saadavat puhastulu saab kasutada sama aasta jooksul tekkinud võimalike kahjude absorbeerimiseks. **EKP puhastulu** oli 2017. aastal 1,3 miljardit eurot ehk 0,1 miljardi euro võrra rohkem kui 2016. aastal.

Üldine riskieraldis on maksimaalse lubatud piirmäära tasemel

Arvestades oma finantsriske (vt jagu 4.1), on EKP moodustanud **eraldise valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski (toormeriski)** katteks. Eraldise suurust kontrollitakse igal aastal, võttes arvesse mitut tegurit, eeskätt riski kandvate varade hulka, eelolevaks aastaks prognoositavat tulemust ning riskihinnanguid. Eraldis koos kõigi EKP üldreservfondis hoitavate summadega ei tohi ületada euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahtu EKP kapitalis. Alates 2015. aastast on eraldis püsinud 7,6 miljardi euro ehk maksimaalse lubatud piirmäära tasemel.

Euroala ja euroalaväliste riikide keskpankade sissemaksetest moodustuv **EKP kapital** püsis 2016. aasta lõpuga võrreldes muutumatuna ja oli 2017. aasta 31. detsembri seisuga 7,7 miljardit eurot.

3.3

Tulude ja kulude aruanne

Joonis 11 annab ülevaate EKP tulude ja kulude aruande põhikomponentidest aastatel 2013–2017. Selle aja jooksul kasvas EKP saadud kasum 1,0 miljardi eurolt 1,4 miljardi euroni. Viimase kolme aasta vältel on EKP kasum järk-järgult suurenenud; see on olnud peamiselt tingitud välisvaluutareservidelt ja rahapoliitilistel eesmärkidelt hoitavatelt väärt-paberitelt teenitud intressitulu tõusust. See tõus kaalus

täielikult üles ringluses olevatelt pangatähtedelt⁹ ja omavahendite portfelliilt saadud intressitulu vähenemise.

1275 miljonit eurot

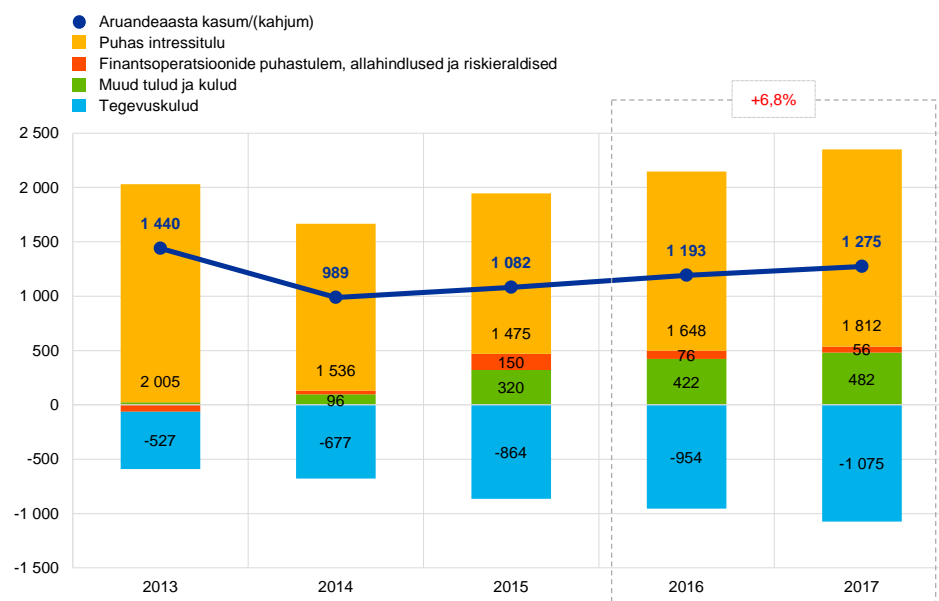
EKP kasum 2017. aastal

2017. aastal oli **EKP kasum** 1275 miljonit eurot (2016. aastal 1193 miljonit eurot). 82 miljoni euro suurune kasv võrreldes 2016. aastaga oli valdavalt tingitud puhta intressitulu tõusust.

Joonis 11

EKP tulude ja kulude aruanne

(mln eurodes)

Allikas: EKP.

Märkus. Kategooria „Muu tulu ja kulu“ hõlmab järgmist: „Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu/-kulu“, „Tulu aktsiatelt ja osalustest“, „Muu tulu“ ja „Muu kulu“.

Välisvaluutareservidelt ja rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt teenitud tulu tõus

EKP **puhas intressitulu** suurenes 163 miljoni euro võrra 1812 miljoni euroni (vt joonis 12) valdavalt tingituna välisvaluutareservidelt ja rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt teenitud intressitulu tõusust.

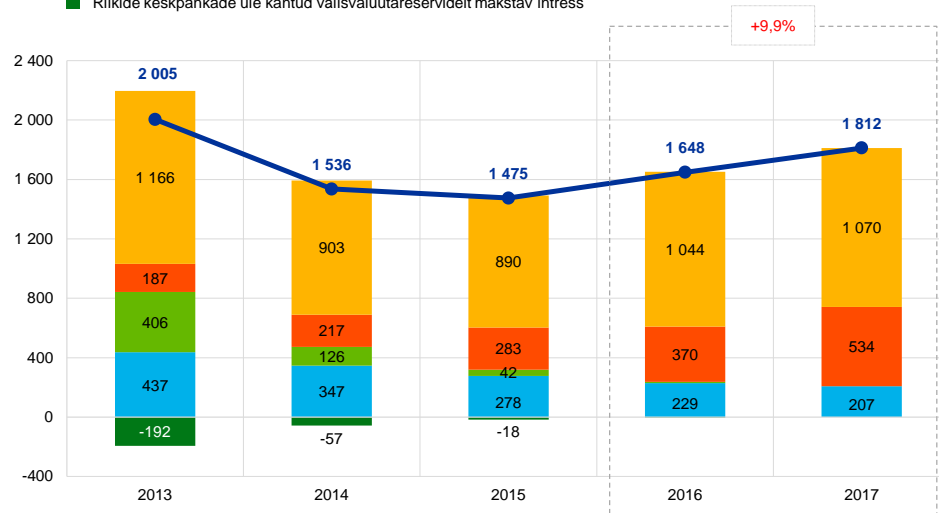
⁹ Tulu, mida EKP saab ringluses olevatelt europangatähtedelt, hõlmab tulu, mis tekib EKP-le intressidelt, mis tulenevad eurosüsteemisestest nõuetest, mis EKP-l on riikide keskpankade vastu ja mis on seotud EKP 8% suuruse osaga ringluses olevatest europangatähtedest.

Joonis 12

Puhas intressitulu

(mln eurodes)

- Puhas intressitulu
- Intressitulu rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt
- Intressitulu välisvaluutareservidelt
- Intressitulu europangatähtede jaotusest
- Muu puhas intressitulu
- Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress

Allikas: EKP.

Intressitulu välisvaluutareservidelt kasvas valdavalt seoses suurema intressituluga USA dollarites nomineeritud väärtpaberitelt

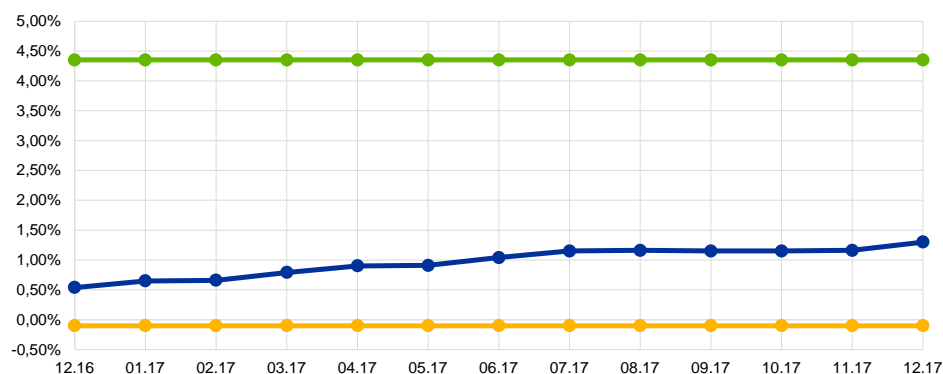
Intressitulu välisvaluutareservidelt kasvas 164 miljoni euro võrra 534 miljoni euronni valdavalt seoses suurema intressituluga USA dollarites nomineeritud väärtpaberitelt, kuna USA dollarites nomineeritud lühiajaliste väärtpaberite turutootlus tõusis (vt joonis 13).

Joonis 13

Olulised viitekursid

(protsendid aasta kohta; kuised andmed)

- USA Föderaalreservi tegelik baasintressimäär
- Jaapani keskpanga baasintressimäär
- Hiina keskpanga viitintressimäär

Allikad: Föderaalreservi nõukogu, Jaapani keskpank, Hiina keskpank

Varaostukava raames saadud tulu tõusu kaalus osaliselt üles tulu vähenemine seoses lõpetatud ostukavadega

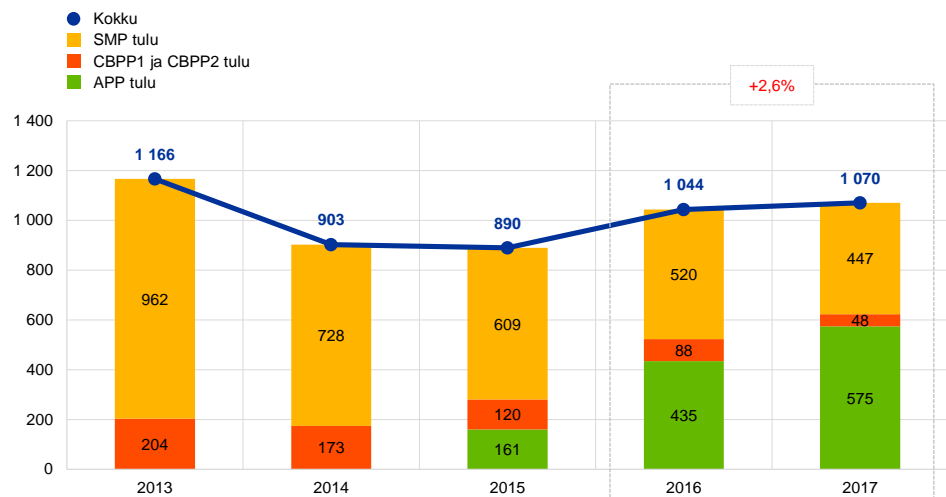
Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt saadud puhas

intressitulu oli 2017. aastal 1070 miljonit eurot ehk 27 miljonit suurem kui 2016. aastal (vt joonis 14). Varaostukava raames omandatud väärtpaberitelt saadud puhas intressitulu suurenes 140 miljoni euro võrra 575 miljoni euroni. Selle tõi kaasa nende varade mahu kasv (vt joonis 2), samal ajal kui euroala riigivõlakirjade tulusus püsis aasta jooksul keskmises arvestuses madal (vt joonis 15). Kasvu aga kaalus suurel määral üles väärtpaberituruprogrammi ning kaetud võlakirjade esimese ja teise ostukava portfellidelt teenitud puhta intressitulu vähenemine 113 miljoni euro võrra 496 miljoni euroni seoses nende portfellide väärtuse kahanemisega väärtpaberite lunastustähtaegade saabumise tulemusel. 2017. aastal teeniti rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt ligikaudu 60% EKP puhtast intressitulust.

Joonis 14

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt saadud puhas intressitulu

(mln eurodes)

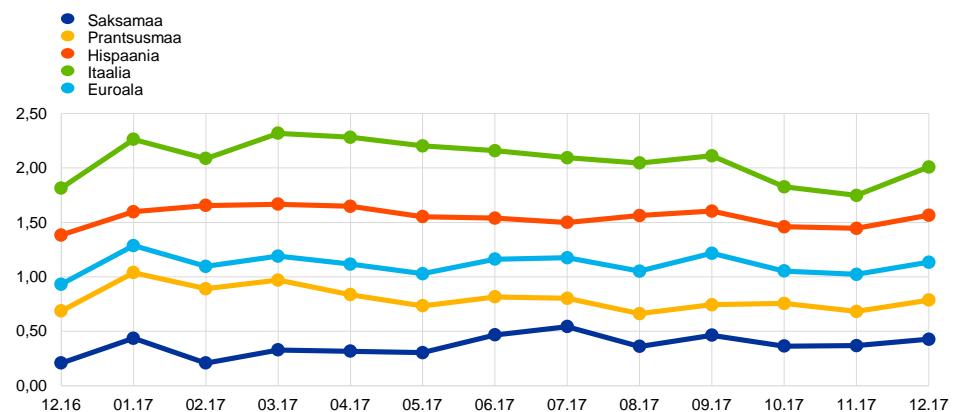

Allikas: EKP.

Joonis 15

Kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tulusus

(protsendid aasta kohta; kuised andmed)

Allikas: EKP.

0,0%

Põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär 2017. aastal

Intressitulu, mille EKP sai ringluses olevatelt europangatähtedelt, ja intressikulu euroala liikmesriikide keskpankade poolt EKP-le üle kantud välisvaluutareservidega seotud nõuetelt oli null, kuna eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär oli 0%.

Muu puhas intressitulu kahanes peamiselt omavahendite portfelliit saadud väiksema intressitulu tõttu, mis tulenes madala tulususe keskkonnast euroalal.

Finantsoperatsioonide ja finantsvarade allahindluste puhastulemit mõjutas peamiselt USA dollari portfelliid tulususe muutus

Finantsoperatsioonide ja finantsvarade allahindluste puhastulemit oli 56 miljonit eurot ehk 20 miljoni euro võrra väiksem kui 2016. aastal (vt joonis 16) valdavalt hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumi vähenemise tõttu.

Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumi vähenemine oli peamiselt tingitud USA dollarites nomineeritud väärtpaberitega seoses hinnavahest tulenenud puhaskasumi kahanemisest, kuna nende väärtpaberite turuväärtust mõjutas negatiivselt USA dollari portfelliid tulususe langus, mis algas 2015. aastal.

2017. aastal oli negatiivne mõju USA dollari portfelli turuhinnale väiksem kui 2016. aastal, mis selgitab ka 2016. aastaga võrreldes väiksemaid allahindlusi 2017. aastal.

Kursivahest ja kullahinnast saadud realiseeritud puhaskasumi suurenemine oli tingitud realiseeritud välisvaluutakasumist, mis tulenes peamiselt USA dollarites hoitavate varade müügist Hiina jüaani portfelli loomise rahastamiseks.

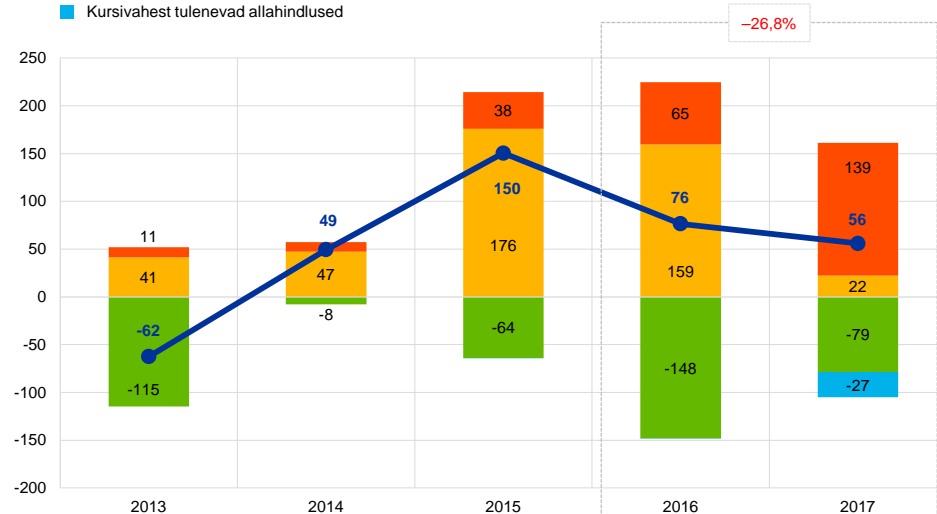
Kursivahest tulenevad allahindlused on tingitud Hiina jüaanis nomineeritud varadest, sest pärast kõnealuse investeringu tegemist odavnes jüaan euro suhtes.

Joonis 16

Realiseeritud tulemit ja allahindlused

(mln eurodes)

- Kokku
- Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasum
- Kursivahest ja kullahinnast saadud realiseeritud puhaskasum
- Väärtpaberite ja intressimäärade vahetustehingute allahindlused
- Kursivahest tulenevad allahindlused

Allikas: EKP.

437 miljonit eurot

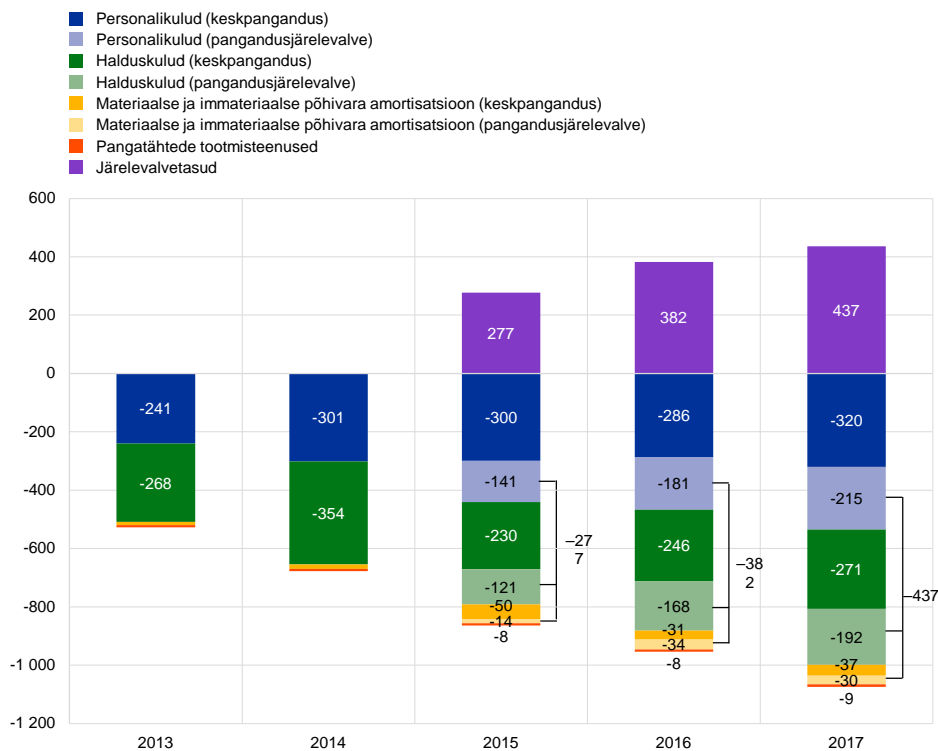
EKP poolt
järelvalveülesannete
täitmisega seoses
kehtestatud tasud

EKP **tegevuskulud kokku** (koos amortisatsiooni ja pangatähtede tootmisteenustega) tõusid 121 miljoni euro võrra 1075 miljoni euroni (vt joonis 17). Kulude kasv oli peamiselt tingitud suurematest kuludest seoses pangandusjärelvalvega ja karjääriülemineku tugiprogrammi käivitamisega. Viimase eesmärk on pakkuda tuge töötajatele, kes on otsustanud jätkata oma karjääri väljaspool EKPd. Allpool oleval joonisel on näha, et ühtse järelvalvemehhanismi loomine 2014. aastal on märkimisväärselt suurendanud personali- ja halduskulusid. Kõik pangandusjärelvalvega seotud kulud kaetakse siiski järelvalve alla kuuluvatele üksustele kehtestatud järelvalvetasudest.¹⁰

Joonis 17

Tegevuskulud ja järelvalvetasud

(mln eurodes)

Allikas: EKP.

4

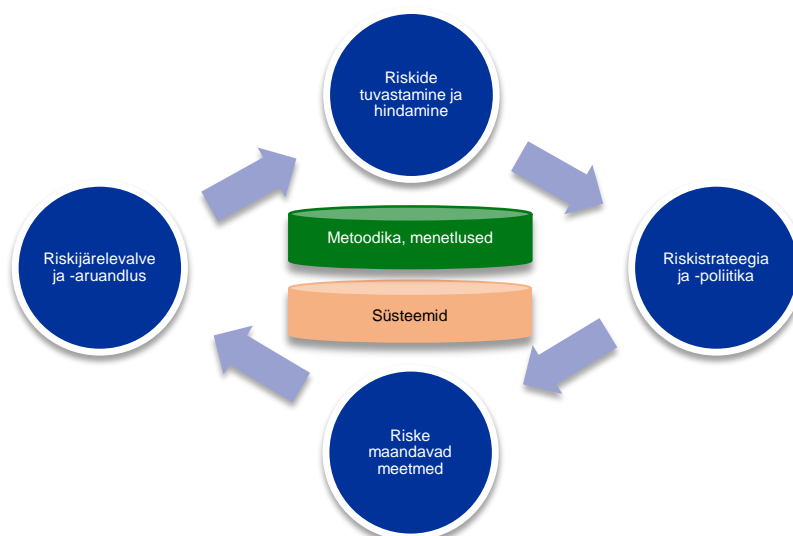
Riskijuhtimine

Riskijuhtimine on EKP tegevuse väga oluline osa ning seda tehakse järgmiste pidevate protsesside kaudu: i) riskide tuvastamine ja hindamine, ii) riskijuhtimise strateegia ja põhimõtete läbivaatamine, iii) riske maandavate meetmete rakendamine ning iv) riskijärelvalve ja -aruandlus. Kõiki nimetatud tegevusvaldkondi toetavad tõhusad meetodid, protsessid ja süsteemid.

¹⁰ Järelvalvetasud kajastatakse kategoorias „Muu tulu ja kulu” (vt joonis 11).

Skeem 2

Riskijuhtimise tsükkel

EKPd mõjutavad nii finants- kui ka operatsiooniriskid. Järgnevas jagudes antakse ülevaade kõnealustest riskidest, nende allikatest ja EKP sisse seatud riskiohjeraamistikest.

4.1

EKP juhatus teeb ettepanekud põhimõtete ja menetluste kohta, mis tagavad piisava kaitse riskide vastu

Finantsriskid tulenevad EKP põhitegevusest ja sellega kaasnevatest riskidest

EKP kasutatakse enda välja töötatud mitmesuguseid riskihindamismeetodeid.

Finantsrisk

EKP juhatus teeb ettepanekud põhimõtete ja menetluste kohta, mis tagavad piisava kaitse EKPd mõjutavate finantsriskide vastu. Riskijuhtimise komitee, mis koosneb eurosüsteemi keskpankade ekspertidest, toetab muu hulgas eurosüsteemi bilansiga seotud finantsriskide seiret, mõõtmist ja nendest teatamist ning määratleb ja vaatab läbi asjakohased meetodid ja raamistikud. Sel viisil aitab ta otsustusorganitel tagada eurosüsteemi jaoks piisava kaitse.

Finantsriskid tulenevad EKP põhitegevusest ja sellega kaasnevatest riskidest.

Riskiohjeraamistikud ja piirmäärad, mida EKP kasutab oma riskiprofiili kontrollimiseks, on operatsiooniti erinevad, kajastades eri portfelli poliitilisi või investimiseesmärke ning alusvarade riskinäitajaid.

Riskide seires ja hindamisel kasutab EKP organisatsioonis endas välja

töötatud mitmesuguseid riskihindamismeetodeid. Need tuginevad ühtsele turu- ja krediidiriski simulatsiooni raamistikule. Riskinäitajate aluseks olevad peamised mudelite koostamise põhimõtted, meetodid ja eeldused lähtuvad sektoris välja töötatud standarditest ja kättesaadavatest turuandmetest. Riskide kvantifitseerimisel kasutatakse üldjuhul eeldatavat puudujääki¹¹, mis arvutatakse 99% usaldatavustasemel üheaastase ajavahemiku kohta (ES99%). Riskide

¹¹ Eeldatav puudujääk on tõenäosusega kaalutud keskmine kahjum stsenaariumide korral, mille realiseerumine on antud usaldatavustasemest ebatõenäolisem.

arvutamisel kasutatakse kahte meetodit: i) raamatupidamislik meetod, mille kohaselt käsitletakse EKP ümberhindluskontode saldosid riskihinnangute arvutamisel puhvrina kooskõlas kõigi kohaldatavate raamatupidamiseeskirjadega; ning ii) rahanduslik meetod, mille kohaselt ümberhindluskontosid ei võeta puhvrina arvesse riskide arvutamisel. Selleks et EKP-l oleks pidevalt võimalikult terviklik ülevaade kõikidest riskidest, arvutab ta erinevatel usaldatavustasemetel korrapäraselt ka teisi riskinäitajaid, teeb tundlikkus- ja stressistsenaariumi analüüse ning hindab riskipositsioonide ja tulude pikemaajalisi prognoose.¹²

10,6 miljardit eurot

Koguriskipositsioon 2017. aastal (ES99%; raamatupidamislik meetod)

EKP koguriskipositsioon aasta jooksul suurenes. Mõõdetuna raamatupidamisliku meetodi kohaselt eeldatava puudujäägina 99% usaldatavustasemel ühe aasta jooksul, ulatusid EKP kõigi portfelliidega seotud finantsriskid 2017. aasta 31. detsembri seisuga kokku 10,6 miljardi euroni, mis oli 2016. aasta 31. detsembri hinnanguliste riskinäitajatega võrreldes 1,4 miljardi euro võrra kõrgem. Riskide suurenemine oli peamiselt tingitud varaostukava raames jätkunud väärtpaperiostudest.

Infokast 1

Muudatus raamatupidamise aastaaruandes avaldatavas riskinäitajas

EKP on alates 2007. aastast kajastanud kõigi oma portfelliidega seotud finantsriskide kogusuurst riskiväärtusena, mis on arvatud 95% usaldatavustasemel (VaR95%) ühe aasta jooksul. 2016. aasta raamatupidamise aastaaruandes avaldatud andmete kohaselt oli see näitaja 2016. aasta 31. detsembri seisuga 10,6 miljardit eurot.

Viimastel aastatel on EKP oma riskide modelleerimise raamistikku täiendanud. Muudatused hõlmavad muu hulgas järgmist:

- EKP kasutab nüüdsest riskide arvutamisel peamiselt eeldatavat puudujääki, mis arvutatakse 99% usaldatavustasemel. Muid riskinäitajaid ja usaldatavustasemeid kasutatakse täiendava teabe esitamiseks;
- seni kasutusel olnud rahandusliku meetodi kõrval on välja töötatud ka raamatupidamislik meetod. Kui rahandusliku meetodi puhul ei võeta ümberhindluskontosid riskide arvutamisel puhvrina arvesse, siis raamatupidamisliku meetodi kasutamisel tehakse seda kooskõlas kohaldatavate raamatupidamiseeskirjadega. Seega kajastavad need meetodid kaht eri võimalust riskide käsitlemisel – rahanduslik meetod võimaldab hinnata nende mõju EKP netoomakapitalile ja raamatupidamisliku meetodi abil hinnatakse riskide mõju EKP tulude ja kulude aruandele.

Raamatupidamislikku meetodit peetakse raamatupidamise aastaaruande seisukohalt asjakohasemaks, sest see võimaldab saada selgema ülevaate riskide mõjust raamatupidamisarvestusele. Ühtlasi püütakse avaldatavaid raamatupidamisandmeid paremini kooskõlastada sisemises riskide modelleerimises ja aruandluses kasutatavate andmetega. Seepärast avaldatakse EKP raamatupidamise aastaaruandes edaspidi raamatupidamisliku meetodi

¹² Riskide modelleerimise meetoodika kohta vt lähemalt „The financial risk management of the Eurosystem’s monetary policy operations”, EKP, juuli 2015.

kohaselt saadud andmed eeldatava puudujäägi kohta 99% usaldatavustasemel ning ei kasutata enam rahandusliku meetodi kohaselt arvatud riskiväärtust 95% usaldatavustasemel (VaR95%).

Olenevalt EKP ümberhindluskontode suurusest võidakse rahandusliku meetodi ja raamatupidamisliku meetodi kasutamisel saada väga erinevad hinnangud riskide suuruse ja koosseisu kohta. Samade riskinäitajate ja usaldatavustasemete puhul saadakse rahanduslikku meetodit kasutades suuremad riskihinnangud, kus on valdavalt ülekaalus välisvaluutareservidega seotud ulatuslikud tururiskid. Kuna ümberhindluskontodel on selliste riskide katmiseks rohkesti varasid, saadakse raamatupidamisliku meetodi tulemusel madalamad riskinäitajad, mis põhinevad peamiselt võimalikel krediidiriskisündmustel.

Asjaolu, et EKP 2017. aasta raamatupidamise aastaaruandes kasutatakse rahandusliku meetodi kohaselt arvatud VaR95% asemel raamatupidamisliku meetodi kohaselt arvatud eeldatavat puudujääki 99% usaldatavustasemel, toob kaasa nominaalselt kõrgemad riskihinnangud (vt tabel 1), sest kõrgema usaldatavustaseme (95% asemel 99%) ja konservatiivsema riskinäitaja (VaRi asendamine eeldatava puudujäägiga) kasutamine kaalub täiel määral üles riskihinnangu alanemise, mille toob kaasa ümberhindluskontode käsitlemine puhvrina.

Tabel 1

Rahandusliku meetodi kohaselt arvatud VaR95% ja raamatupidamisliku meetodi kohaselt arvatud ES99% seisuga 31. detsember 2017 (mln eurodes)

VaR95%	ES99%
8,6	10,6

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb EKP rahapoliitilisi eesmärke kandvatest portfelliidest, eurodes nomineeritud omavahendite portfelliist ja välisvaluutareservidest.

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavaid väärtpabereid hinnatakse soetusmaksumuse alusel, mida väärtuse langusel korrigeeritakse, ja kui neid ei müüda, ei mõjuta neid ka krediidireitingute muutumise riskiga seotud võimalikud hinnamuutused. Samal ajal ohustab neid siiski makseviivituse risk. Eurodes nomineeritud omavahendeid ja välisvaluutareserve hinnatakse turuhindade alusel ning neid ohustavad krediidireitingute muutumise risk ja makseviivituse risk. 2017. aastal varaostukava raames jätkunud ostude tulemusel on EKPd ohustav krediidirisk möödunud aastaga võrreldes suurenenud.

Krediidiriski maandamiseks kasutatakse peamiselt kõlblikuskriteeriume, hoolsusmeetmeid ja piiranguid, mis on portfelliidide lõikes erinevad.

Valuuta- ja toormerisk

Valuuta- ja toormeriskid tulenevad EKP välisvaluutareservidest ja kullavarudest.

Raamatupidamisliku meetodi kohaselt mõõdetuna on valuuta- ja toormeriskid eelmise aastaga võrreldes suurenenud, kuna nende varadega seotud ümberhindluskontode saldod vähenesid valdavalt seoses euro kallinemisega USA dollari suhtes.

Pidades silmas kulla ja välisvaluutareservide poliitilist tähtsust, ei ole EKP eesmärgiks valuuta- ja toormeriski maandada. Selle asemel leevendatakse neid

Intressirisk

riske ümberhindluskontode kaudu ning hajutatakse investeringuid aktiivselt eri vääringute ja kulla lõikes.

EKP välisvaluutareservid ja eurodes nomineeritud omavahendid investeeritakse valdavalt püsituluväärtpaberitesse ja need on avatud intressimäära muutusest tingitud tururiskile, kuna neid hinnatakse turuhindade alusel. EKP välisvaluutareservide varasid investeeritakse enamasti suhteliselt lühikese tähtajaga varadesse (vt jagu 3.1, joonis 6), samal ajal kui omavahendite portfelli varad on üldjuhul pikema tähtajaga (vt jagu 3.1, joonis 8). Raamatupidamisliku meetodi kohaselt mõõdetud riskid püsivad 2016. aastaga võrreldes muutumatuna.

EKPD ohustavat turuhindadest tulenevat intressiriski leevendatakse varade jaotamise põhimõtete ning ümberhindluskontode abil.

EKPD ohustab ka tema varadelt teenitava intressi ning kohustustelt makstava intressi erinevusest tulenev intressirisk, mis mõjutab EKP saadava puhta intressitulu suurust. See risk ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse portfelliga, vaid pigem EKP tervikbilansi struktuuriga ning eriti varade ja kohustuste vahel tekkiva tähtaegade ja tulususe ebakõlaga. Kõnealust riski jälgitakse EKP kasumliikuse ettevaatava analüüsi kaudu, mis näitab, et EKP peaks ka lähiaastatel saama puhast intressitulu, ehkki rahapoliitilisi eesmärgi teenivate madala tootluse ja pika tähtajaga varade osakaal EKP bilansis kasvab.

Seda riski ohjatakse varade jaotamise põhimõtete abil ja leevendatakse veelgi EKP bilansis olevate tasustamata kohustuste kaudu.

4.2 Operatsioonirisk

EKP operatsiooniriskide¹³ juhtimine hõlmab kõiki **mitterahalisi riske**.

EKP juhatus kiidab heaks EKP operatsiooniriski juhtimise poliitika ja raamistiku ning on nende eest vastutav. Operatsiooniriskide komitee toetab juhatust EKP operatsiooniriskide juhtimise järelevaatamisel. **Operatsiooniriski juhtimine on EKP juhtimisstruktuuri¹⁴ ja -protsesside lahutamatu osa.**

EKP operatsiooniriski juhtimise raamistiku põhieesmärk on **aidata tagada EKP ülesannete ja eesmärkide saavutamine, kaitstes samal ajal tema mainet ja varasid kahjude, kuritarvitamise ja kahjustamise eest**. Operatsiooniriski juhtimise raamistiku kohaselt vastutab iga tegevusvaldkond oma operatsiooniriskide, riskisündmuste ja vajalike kontrollimeetmete kindlaksmääramise, hindamise ja järelevalve eest, peab riskidega toimetulekuks võtma asjakohaseid meetmeid ning nendest aru andma. EKP riskitaluvuse poliitikas antakse juhiseid

¹³ Operatsioonirisk on määratletud kui negatiivne finants-, äri- või mainemõju, mis tuleneb isikutest, sisemiste juhtimis- ja äriprotsesside ebapiisavast rakendamisest või mittetoimisest, protsesside aluseks olevate süsteemide häiretest või välistest sündmustest (nt loodusõnnetused või välised rünnakud).

¹⁴ Lähemat teavet EKP juhtimisstruktuuri kohta saab [EKP veebilehelt](#).

Operatsiooniriskide juhtimine on juhtimis- ja haldusprotsesside lahutamatu osa.

riskijuhtimisstrateegiate kohta ning riskide aktsepteerimise menetluste kohta. See on seotud 5x5 riskimaatriksiga, mis põhineb riskimõjude ja tõenäosuse liigitusskaalal (kasutatakse nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid kriteeriume).

EKP tegevust ümbritseb üha keerukam ohtude spekter ja tema igapäevategevusega kaasnevad mitmesugused operatsiooniriskid. Olulisemad probleemvaldkonnad hõlmavad infoturberiske (nt küberoht), IT riske, tööruumidega seotud riske ja füüsilist turvalisust ohustavaid riske. Seepärast on EKP sisse seadnud menetlused, mis hõlbustavad tema operatsiooniriskide pidevat ja tõhusat juhtimist ning riskiteabe arvessevõtmist otsustusprotsessides. Ühtlasi on koostatud hädaolukorra lahendamise plaanid, et tagada oluliste funktsioonide jätkuvus võimalike häirete korral.

EKP finantsaruanne

Bilanss seisuga 31. detsember 2017

VARAD	Lisa kirje nr	2017 €	2016 €
Kuld ja nõuded kullas	1	17 558 411 241	17 820 761 460
Nõuded välisvääringus euroalaväliste residentide vastu	2		
Nõuded IMFi vastu	2.1	670 290 069	716 225 836
Pangakontode jäägid, väärtpaperiinvesteeringud, välislaenu ja muud välisvarad	2.2	43 760 643 939	50 420 927 403
		44 430 934 008	51 137 153 239
Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu	2.2	3 711 569 259	2 472 936 063
Muud nõuded eurodes euroala krediidasutuste vastu	3	143 315 512	98 603 066
Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid	4		
Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid	4.1	228 386 260 874	160 815 274 667
Eurosüsteemisesed nõuded	5		
Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis	5.1	93 657 169 470	90 097 085 330
Muud varad	6		
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	6.1	1 196 018 177	1 239 325 587
Muud finantsvarad	6.2	20 502 633 142	20 618 929 223
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	6.3	451 129 972	839 030 321
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	6.4	2 597 290 354	2 045 522 937
Mitmesugused muud varad	6.5	1 527 699 142	1 799 777 235
		26 274 770 787	26 542 585 303
Varad kokku		414 162 431 151	348 984 399 128

KOHUSTUSED	Lisa kirje nr	2017 €	2016 €
Ringluses olevad pangatähed	7	93 657 169 470	90 097 085 330
Muud kohustused eurodes euroala krediitiasutuste ees	8	1 060 813 972	1 851 610 500
Kohustused eurodes teiste euroala residentide ees	9		
Muud kohustused	9.1	1 150 056 196	1 060 000 000
Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees	10	19 549 390 872	16 730 644 177
Eurosüsteemisesed kohustused	11		
Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused	11.1	40 792 608 418	40 792 608 418
Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused	11.2	217 751 769 550	151 201 250 612
		258 544 377 968	191 993 859 030
Muud kohustused	12		
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	12.1	431 115 965	660 781 618
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	12.2	76 283 568	69 045 958
Mitmesugused muud kohustused	12.3	1 063 113 810	1 255 559 836
		1 570 513 343	1 985 387 412
Eraldised	13	7 669 798 641	7 706 359 686
Ümberhindluskontod	14	21 945 472 247	28 626 267 808
Kapital ja reservid	15		
Kapital	15.1	7 740 076 935	7 740 076 935
Aruandeaasta kasum		1 274 761 507	1 193 108 250
Kohustused kokku		414 162 431 151	348 984 399 128

31. detsembril 2017 lõppenud aasta tulude ja kulude aruanne

	Lisa kirje nr	2017 €	2016 €
Intressitulu välisvaluutareservidelt	22.1	534 161 570	370 441 770
Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis	22.2	0	8 920 896
Muu intressitulu	22.4	1 527 294 605	1 604 648 023
<i>Intressitulu</i>		<i>2 061 456 175</i>	<i>1 984 010 689</i>
Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress	22.3	0	(3 611 845)
Muu intressikulu	22.4	(249 812 879)	(332 020 205)
<i>Intressikulu</i>		<i>(249 812 879)</i>	<i>(335 632 050)</i>
Puhas intressitulu	22	1 811 643 296	1 648 378 639
Realiseeritud kasum/kahjum finantsoperatsioonidest	23	161 069 043	224 541 742
Finantsvarade ja -positsioonide allahindlused	24	(105 133 331)	(148 172 010)
Kanded valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski eraldistest/eraldistesse		0	0
Finantsoperatsioonide puhastulem, allahindlused ja riskieraldised		55 935 712	76 369 732
Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu/-kulu	25	440 069 889	371 322 769
Tulu aktsiatelt ja osalustest	26	1 181 547	869 976
Muu tulu	27	51 815 338	50 000 263
Puhastulu kokku		2 360 645 782	2 146 941 379
Personalikulu	28	(535 251 909)	(466 540 231)
Halduskulu	29	(463 232 194)	(414 207 622)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon		(66 722 125)	(64 769 605)
Pangatähtede tootmisteenused	30	(9 478 047)	(8 315 671)
Muu kulu	31	(11 200 000)	0
Aruandeaasta kasum		1 274 761 507	1 193 108 250

Frankfurt Maini ääres, 13. veebruar 2018

Euroopa Keskpank

Mario Draghi
EKP president

Arvestuspõhimõtted¹⁵

Finantsaruande vorm ja esitusviis

EKP finantsaruanne on koostatud allpool kirjeldatud arvestuspõhimõtete¹⁶ kohaselt. EKP nõukogu leiab, et neist lähtudes on võimalik esitada finantsaruanne õiglasel viisil, kajastades samal ajal keskpanga tegevuse eripära.

Arvestuspõhimõtted

Aruande koostamisel on rakendatud järgmisi arvestuspõhimõtteid: majanduslik reaalsus ja läbipaistvus, konservatiivsus, bilansipäevajärgsete sündmuste kajastamine, olulisus, jätkuvus, tekkepõhisus, järjepidevus ja võrreldavus.

Varade ja kohustuste kajastamine

Varasid ja kohustusi kajastatakse bilansis üksnes juhul, kui on tõenäoline, et vara või kohustuse kandega seotud tulevane majanduslik kasu liigub EKPsse või EKPst välja, põhimõtteliselt kõik varaga seotud riskid ja tulu on kantud üle EKP-le ning vara maksumust või väärtust või kohustuse suurust saab usaldusväärsetl mõõta.

Raamatupidamise alused

Aruanne on koostatud, lähtudes soetusmaksumuse põhimõttest ning seda on kohandatud, et hõlmata turukõlblike väärtpaberite (v.a rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid), kulla ning kõigi ülejäänud välisvääringus nomineeritud bilansiliste ja bilansiväliste varade ja kohustuste turuväärtust.

Finantsvarade ja -kohustustega seotud tehinguid kajastatakse nende arvelduspäeval.

Välisvaluutas nomineeritud finantsinstrumentidega tehtud tehingud (v.a hetketehingud väärtpaberitega) kajastatakse tehingupäeval bilansivälistel kontodel. Arvelduspäeval pööratakse bilansivälised kanded ümber ja tehingud kajastatakse bilansis. Välisvaluuta ost ja müük mõjutavad välisvaluuta

¹⁵ EKP üksikasjalikud arvestuspõhimõtted on sätestatud EKP 3. novembri 2016. aasta otsuses (EL) 2016/2247 EKP raamatupidamise aastaaruannete kohta (EKP/2016/35; koos muudatustega), ELT L 347, 20.12.2016, lk 1. Selleks et tagada eurosüsteemi majandustegevuse ühtne raamatupidamisarvestus ja finantsaruandlus, tugineb see otsus EKP 3. novembri 2016. aasta suunisele (EL) 2016/2249 raamatupidamise ja finantsaruandluse õigusraamistiku kohta Euroopa Keskpankade Süsteemis (EKP/2016/34), ELT L 347, 20.12.2016, lk 37.

¹⁶ Kõnealused põhimõtted (mida vaadatakse läbi ja ajakohastatakse korrapäraselt) on kooskõlas EKPSi põhikirja artikli 26.4 sätetega, mis nõuavad kooskõlastatud lähenemist eurosüsteemi majandustegevuse raamatupidamisarvestust ja finantsaruandlust käsitlevatele eeskirjadele.

netopositsiooni tehingupäeval ning realiseeritud müügitulem arvutatakse samuti tehingupäeval. Välisvaluutas nomineeritud finantsinstrumentidega seoses kogunenud intress ning üle- või alakursid arvutatakse ja kirjendatakse iga päev. Need laekumised mõjutavad iga päev ka välisvaluuta positsiooni.

Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused

Välisvääringsu nomineeritud varad ja kohustused konverteeritakse eurodeks bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel. Tulud ja kulud konverteeritakse tehingu kajastamise päeval kehtiva vahetuskursi põhjal. Välisvaluutavarade ja -kohustuste ning sealhulgas bilansiliste ja bilansiväliste instrumentide ümberhindlus toimub vääringsute kaupa.

Välisvääringsu nomineeritud varade ja kohustuste hinna ümberhindlust turuhindadesse eristatakse vahetuskursi ümberhindlusest.

Kulla väärtust hinnatakse bilansipäeval kehtiva turuhinna alusel, eristamata hinna ja valuuta ümberhindluse erinevusi. 31. detsembril 2017 lõppenud aastal hinnati kulla väärtust 29. detsembril 2017 kehtinud EUR/USD vahetuskursi põhjal arvutatud kullauntsi eurohinna alusel.

IMFi arvestusühik (SDR) määratakse valuutakorvi alusel ning selle väärtus arvutatakse viie peamise vääringsu (USA dollar, euro, Hiina jüaan, Jaapani jeen ja naelsterling) vahetuskursside kaalutud summana. EKP-le kuuluvad IMFi arvestusühikud konverteeriti eurodesse, kasutades 29. detsembril 2017 kehtinud EUR/SDR vahetuskurssi.

Väärtpaberid

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid

Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavaid väärtpabereid kajastatakse amortiseeritud maksumuses, mida väärtuse langemisel korrigeeritakse.

Muud väärtpaberid

Turukõlblikke väärtpabereid (v.a rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid) ja muid samalaadseid varasid hinnatakse konkreetsete väärtpaberite kaupa kas bilansipäeval kehtinud keskmiste turuhindade või asjakohase tulukõvera alusel. Väärtpaberitega kaasnevaid optioone eraldi ei hinnata. 31. detsembril 2017 lõppenud aasta puhul kasutati sama aasta 29. detsembril kehtinud keskmisi turuhindu. Mittelikviidseid aktsiaid ja muid püsiinvesteeringuna hoitavaid omakapitaliinstrumente hinnatakse nende soetushinna alusel, mida väärtuse langusel korrigeeritakse.

Tulude kajastamine

Tulud ja kulud kajastatakse arvestusperioodil, mil need teenitakse või tekivad.¹⁷ Välisvaluuta, kulla ja väärtpaberite müügist saadud realiseeritud kasum ja kahjum kajastuvad tulude ja kulude aruandes. Need arvutatakse vastava vara keskmise maksumuse alusel.

Realiseerimata kasumit ei kajastata tuluna ning see kantakse otse ümberhindluskontole.

Realiseerimata kahjum kajastub tulude ja kulude aruandes, kui see ületab aasta lõpu seisuga vastaval ümberhindluskontol kajastatud eelmist ümberhindluskasumit. Ühe väärtpaberi-, valuuta- või kullaposisiooni realiseerimata kahjumit ei tasaarveldata teise väärtpaberi-, valuuta- või kullaposisiooni realiseerimata kasumiga. Kui tulude ja kulude aruande mistahes kirje puhul tuvastatakse aasta lõpus realiseerimata kahjum, vähendatakse selle keskmist hinda, nii et see vastaks aastalõpu vahetuskursile või turuhinnale. Tulude ja kulude aruandes kajastuv intressimäärade vahetuslepingute realiseerimata kahjum amortiseeritakse järgnevate aastate jooksul.

Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes ning seda ei pöörata järgnevatel aastatel ümber, v.a juhul, kui väärtuse langus väheneb ning vähenemist saab seostada konkreetse sündmusega, mis leidis aset pärast väärtuse languse esmakordset kajastamist.

Üle- või alakurss, mis tuleneb väärtpaberitest, amortiseeritakse nende järelejäänud eluea jooksul.

Pöördtehingud

Pöördtehingud on operatsioonid, mille korral EKP ostab või müüb repolepingu (tagasiostulepingu) alusel vara või teostab laenuoperatsioone tagatise vastu.

Tagasiostulepingu alusel müüakse väärtpabereid sularaha eest ning samal ajal sõlmitakse kokkulepe nende tagasiostmiseks kindlaksmääratud hinnaga ja kindlal kuupäeval. Tagasiostulepingud kajastatakse tagatud hoiusena bilansi kohustuste poolel. Tagasiostulepingute alusel müüdüd väärtpaberid jäävad EKP bilanssi.

Pöördrepoleringute alusel ostetakse väärtpabereid sularaha eest ning samal ajal sõlmitakse kokkulepe nende tagasimüümiseks kokkulepitud hinnaga ja kindlal kuupäeval. Neid lepinguid kajastatakse tagatud laenudena bilansi varade poolel, kuid need ei moodusta osa EKP väärtpaberiposisioonist.

Pöördtehinguid (sh väärtpaberilaenu tehingud), mis on tehtud spetsialiseerunud asutuse pakutava programmi raames, kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on esitatud sularahatagatis ja seda ei ole investeeritud.

¹⁷ Haldustuludega seotud viitlaekumiste, halduskuludega seotud viitvõlgade ja eraldiste puhul on miinimumsummaks 100 000 eurot.

Bilansivälised instrumendid

Välisvaluutainstrumendid, st välisvaluuta forvardtehingud, valuutavahetustehingute forvardosad ja muud välisvaluutainstrumendid, mis hõlmavad ühe valuuta vahetamist teise vastu tulevasel kuupäeval, arvatakse kursivahedest tuleneva kasumi ja kahjumi arvutamisel välisvaluuta netopositsiooni hulka.

Intressimäära instrumentide ümberhindamine toimub konkreetsete instrumentide põhiselt. Intressimäära futuurlepingute ning keskse vastaspoole kaudu kliiritavate intressimäära vahetustehingute marginaalide igapäevased muutused kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Väärtpaperite forvardtehingute ja intressimäära vahetuslepingute (mida ei kliiri kesksed vastaspooled) hindamise viib läbi EKP ja see põhineb üldtunnustatud meetoditel, milles kasutatakse kättesaadavaid turuhindu ja kurse ning diskontoteureid alates arvelduspäevast kuni hindamispäevani.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Varade ja kohustuste väärtust korrigeeritakse sündmuste osas, mis toimuvad aastabilansi kuupäeva ja selle kuupäeva vahelisel ajal, mil EKP juhatus annab loa esitada raamatupidamise aastaaruanne EKP nõukogule heakskiidu saamiseks, kui need mõjutavad oluliselt varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval.

Olulised bilansipäevajärgsed sündmused, mis ei mõjuta varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval, avaldatakse lisas.

EKPSi-sisesed/eurosüsteemisesed saldod

EKPSi-sisesed saldod tulenevad valdavalt ELis tehtavatest piiriülestest maksetest, mis arveldatakse keskpangarahas eurodes. Enamasti algatavad neid tehinguid erasektori üksused (st krediidasutused, ettevõtted ja üksikisikud). Tehinguid töödeldakse TARGET2 (üleeuroopaline automatiseeritud reaalaajaline brutoarvelduste kiirülekanalüsteem) kaudu ja nende põhjal tekivad vastastikku saldod ELi keskpankade TARGET2 kontodel. Saldod tasaarveldatakse ja suunatakse iga päev EKP-le, mille tulemusel jääb iga liikmesriigi keskpangale üksainus netopositsioon EKP suhtes. Kõnealustele netopositsioonidele avaldavad mõju ka EKP tehtavad TARGET2 kaudu töödeldavad maksed. Need positsioonid kajastavad EKP raamatupidamises iga liikmesriigi keskpanga netonõudeid või -kohustusi ülejäänud Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) suhtes. Euroala riikide keskpankade eurosüsteemisesed nõuete ja kohustuste positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende osalusest TARGET2s, ning muud eurosüsteemisesed positsioonid eurodes (nt kasumi vahejaotus keskpankadele) esitatakse EKP bilansis ühtse varade või kohustuste netopositsioonina kirjes „Muud eurosüsteemisesed (neto)nõuded” või „Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused”. Euroalaväliste riikide keskpankade EKPSi-sisesed nõuete ja kohustuste positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende

osalusest TARGET2s¹⁸, esitatakse kirjes „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”.

Eurosüsteemis europangatähtede jaotamisest tulenevad eurosüsteemisesed saldod esitatakse ühtse netovarana kirjes „Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Eurosüsteemisesed saldod, mis tulenevad eurosüsteemiga liituvate riikide poolt EKP-le üle kantud välisvaluutareservidest, nomineeritakse eurodes ja esitatakse kirjes „Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused”.

Põhivara käsitlemine

Põhivara (sh immateriaalne põhivara; välja arvatud maa ja kunstiteosed) hinnatakse soetusmaksumuse alusel, millest arvestatakse maha amortisatsioon. Maad ja kunstiteoseid hinnatakse soetusmaksumuse alusel. EKP peahoone väärtust hinnatakse soetusmaksumuse alusel, millest arvestatakse maha amortisatsioon vastavalt väärtuse langusele. EKP peahoone amortiseerimiseks kirjendatakse kulud asjakohastes komponentides, mis amortiseeritakse vastavalt varade prognoositavale kasulikule elueale. Amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil vara prognoositava kasuliku eluea jooksul alates kvartalist, millest saati vara on kasutamiseks kättesaadav. Varade kasulikku eluiga arvestatakse järgmiselt:

Ehitised	20, 25 või 50 aastat
Sisseseade	10 või 15 aastat
Tehnikaseadmed	4, 10 või 15 aastat
Arvutid, nende riist- ja tarkvara ning mootorsõidukid	4 aastat
Mööbel	10 aastat

EKP praeguste renditud hoonete remontimise kapitaliseeritud kulude amortisatsiooniaega on kohandatud, et võtta arvesse sündmusi, mis mõjutavad asjaomase vara prognoositavat kasulikku eluiga.

Alates 2017. aastast kontrollib EKP oma peahoone puhul igal aastal varade väärtuse langust rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) 39 („Varade väärtuse langus”) alusel. Kui kontrollimise käigus tuvastatakse peahoone varade väärtuse langus, tehakse prognoos hinnangulise tagasisaadava summa kohta. Kui tagasisaadav summa on bilansilisest netoväärtusest väiksem, kajastatakse varade väärtuse langusest tulenenud kahjum tulude ja kulude aruandes.

Põhivara väärtusega alla 10 000 euro kantakse maha ostuaastal.

¹⁸ 31. detsembri 2017. aasta seisuga osalesid TARGET2s järgmised euroalaväliste liikmesriikide keskpangad: Bulgaaria keskpank (Българска народна банка), Horvaatia keskpank (Hrvatska narodna banka), Poola keskpank (Narodowy Bank Polski), Rumeenia keskpank (Banca Națională a României) ja Taani keskpank (Danmarks Nationalbank).

Põhivara, mis vastab kapitaliseerimiskriteeriumidele, kuid on veel ehitus- või arendusjärgus, esitatakse kirjes „Pooleliolevad ehitised”. Seonduvad kulud kantakse vastavatesse põhivarakirjetesse pärast seda, kui vara on kasutusele võetud.

EKP töösuhtejärgsed hüvitised, muud pikaajalised hüvitised ja töösuhte lõpetamise hüvitised

EKP-I on oma töötajate, EKP juhatuse liikmete ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu liikmete tarbeks loodud määratud väljamaksega pensionisüsteem.

Töötajate pensionikava rahastatakse töötajate pikaajaliste hüvitiste fondi varadest. EKP ja tema töötajate kohustuslikud sissemaksed kajastuvad pensionikava määratud väljamakse sambahas. Töötajad saavad teha vabatahtlikke lisamakseid määratud sissemaksega pensionisambahasse, mida võib kasutada täiendavate hüvitiste maksmiseks.¹⁹ Täiendavate hüvitiste suuruse määravad kindlaks vabatahtlike sissemaksete hulk ning neilt saadav investeerimistulu.

EKP juhatuse liikmete ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu liikmete töösuhtejärgsed hüvitised ja muud pikaajalised hüvitised kaetakse jooksvalt. Töötajate puhul kaetakse jooksvalt töösuhtejärgsed hüvitised (v.a pensionid), muud pikaajalised hüvitised ja töösuhte lõpetamise hüvitised.

Määratud väljamaksega netokohustus

Määratud väljamaksega pensionisüsteemiga seotud kohustust (sh muud pikaajalised hüvitised ja töösuhte lõpetamise hüvitised) kajastatakse bilansi kohustuste poolel kirjes „Muud kohustused” määratud väljamaksega kohustuse nüüdisväärtusena bilansipäeva seisuga, millest on maha arvestatud seonduva kohustuse rahastamiseks kasutatud pensionisüsteemi varade õiglane väärtus.

Määratud väljamaksega kohustuse arvutavad sõltumatud kindlustusmatemaatikud igal aastal proportsionaalse osa krediteerimise meetodi (*projected unit credit method*) kohaselt. Määratud väljamaksega kohustuse nüüdisväärtus arvutatakse, diskonteerides hinnangulised tulevased rahavood määra abil, mis põhineb bilansipäeva seisuga turutootlusel ettevõtete sellistelt eurodes nomineeritud ja kõrge kvaliteediga võlakirjadelt, mille tähtaeg on ligilähedane seonduva kohustuse tähtajale.

Kindlustusmatemaatiline kasum ja kahjum võivad tuleneda kogemustel põhinevatest kohandustest (kui tegelikud tulemused erinevad eelnevatest

¹⁹ Töötajate vabatahtlike sissemaksetega kogutud vahendeid võib pensioniikka jõudmisel kasutada täiendava pensioni ostmiseks. Sellest hetkest lisatakse kõnealune pension määratud väljamaksega seotud kohustusele.

kindlustusmatemaatilistest eeldustest) ning kindlustusmatemaatiliste eelduste muudatustest.

Määratud väljamakse netomaksumus

Määratud väljamakse netomaksumus jagatakse tulude ja kulude aruandes esitatavateks komponentideks ning bilansi kirjes „Ümberhindluskontod” kajastatavateks töösuhtejärgsete hüvitiste ümberhindamisteks.

Tulude ja kulude aruandes kajastuv netosumma hõlmab järgmist:

- (a) määratud väljamaksetega seotud jooksva tööalase teenistuse kulutused aruandeaastal;
- (b) pensionikava muudatustest tulenevate määratud väljamaksetega seotud möödunud tööalase teenistuse kulutused;
- (c) määratud väljamaksega netokohustuselt diskontomäära alusel makstav netointress;
- (d) muude pikaajaliste hüvitiste ja võimalike pikaajaliste töösuhete lõpetamise hüvitiste ümberhindamised tervikuna.

Kirjes „Ümberhindluskontod” kajastatud netosumma hõlmab järgmist:

- (a) määratud väljamaksega kohustusest tulenev kindlustusmatemaatiline kasum ja kahjum;
- (b) pensionikava varadelt saadav tegelik tulu, v.a summad, mis sisalduvad määratud väljamaksega netokohustuselt saadud netointressis;
- (c) vara ülemmäära mõju muutused, mis ei hõlma määratud väljamaksega netokohustuselt saadud netointressis sisalduvaid summasid.

Sõltumatud kindlustusmatemaatikud hindavad neid summasid igal aastal, et teha kindlaks finantsaruandes kajastatavate asjakohaste kohustuste suurus.

Ringluses olevad pangatähed

Europangatähti lasevad ringlusse EKP ja euroala riikide keskpangad, kes koos moodustavad eurosüsteemi.²⁰ Ringluses olevate europangatähtede koguväärtus

²⁰ EKP 13. detsembril 2010. aasta otsus euro pangatähtede emiteerimise kohta (EKP/2010/29; uuesti sõnastatud, koos muudatustega), ELT L 35, 9.2.2011, lk 26.

jaotatakse eurosüsteemi riikide keskpankade vahel iga kuu viimasel tööpäeval vastavalt pangatähtede jaotamise alusele.²¹

EKP-le jaotatud osa ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest on 8% ja see on avaldatud bilansi kohustuste poolel kirjes „Ringluses olevad pangatähed”. EKP osa europangatähtede koguväljalaskes on tagatud tema nõuetega liikmesriikide keskpankade vastu. Need intressi kandvad nõuded²² avaldatakse allkirjes „Eurosüsteemisesed nõuded: nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt teema „EKPSi-sisesed/eurosüsteemisesed saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Nõuetelt laekuv intressitulu esitatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis”.

Kasumi vahejaotus

Summa, mis võrdub tuluga, mille EKP saab ringluses olevatelt europangatähtedelt ja rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt, mis on ostetud

a) väärtpaberituruprogrammi, b) kaetud võlakirjade kolmanda ostukava, c) varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja d) avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames, jaotatakse kasumi vahejaotuse käigus järgneva aasta jaanuaris, kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti.²³ Jaotatakse kogu tulu (välja arvatud juhul, kui see on suurem kui EKP aasta puhaskasum), võttes arvesse EKP nõukogu otsuseid eraldiste kohta valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariskide katteks. EKP nõukogu võib ka otsustada, et jaanuaris jaotatavat osa ringluses olevatelt europangatähtedelt saadavast tulust vähendatakse kulude võrra, mida EKP kannab seoses europangatähtede väljaandmise ja käitlemisega.

Muud küsimused

Euroopa Liidu Nõukogu on kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 27 ja EKP nõukogu soovitusel heaks kiitnud otsuse nimetada

Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft (Stuttgart, Saksamaa Liitvabariik) EKP välisaudiitoriks viieks aastaks kuni 2017. majandusaasta lõpuni.

²¹ Pangatähtede jaotamise alus – protsentuaalne väärtus, mis tuleneb EKP osa arvesse võtmisest europangatähtede koguväljalaskes ja kapitali märkimise aluse kohaldamisest riikide keskpankade osale selles kogusummas.

²² EKP 3. novembri 2016. aasta otsus (EL) 2016/2248 eurot rahaühikuna kasutavate liikmesriikide keskpankade emissioonitulu jaotuse kohta (EKP/2016/36), ELT L 347, 20.12.2016, lk 26.

²³ EKP 15. detsembri 2014. aasta otsus (EL) 2015/298 Euroopa Keskpanga tulu vahepealse jaotamise kohta (EKP/2014/57; uuesti sõnastatud; koos muudatustega), ELT L 53, 25.2.2015, lk 24.

Bilansi lisa

1 Kuld ja nõuded kullas

2017. aasta 31. detsembri seisuga kuulus EKP-le 16 229 522 untsi²⁴ puhast kulda. 2017. aastal kullatehinguid ei tehtud ja seega püsisid EKP kullavarud 2016. aasta 31. detsembri tasemega võrreldes muutumatuna. Varude väärtus eurodes vähenes kulla turuhinna (eurodes) languse tõttu (vt teema „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ning kirje 14 „Ümberhindluskontod”).

2 Nõuded välisväeringus euroalaväliste ja euroala residentide vastu

2.1 Nõuded IMFi vastu

See varade kirje kajastab EKP-le kuuluvaid Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) arvestusühikuid (SDRid) seisuga 31. detsember 2017. Nõuded tulenevad EKP ja IMFi vahelisest kahepoolsest arvestusühikute ostu-müügikokkulepest, mille kohaselt IMF võib EKP nimel korraldada SDRide müüki või ostu eurode eest vastavalt kindlaksmääratud miinimum- ja maksimumtasemetele. Raamatupidamises käsitletakse SDRi välisväeringuna (vt teema „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). EKP-le kuuluvate SDRide väärtuse vähenemine eurodes oli tingitud SDRide odavnemisest euro suhtes 2017. aastal.

2.2 Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud, välislaenud ja muud välisvarad; nõuded välisväeringus euroala residentide vastu

Need kaks kirjet hõlmavad pangakontode jääke ja laene välisväeringus ning USA dollarites, Jaapani jeenides ja Hiina jüaanides nomineeritud väärtpaberiinvesteeringuid.

²⁴ Vastab 504,8 tonnile.

Nõuded euroalaväliste residentide vastu	2017 €	2016 €	Muutus €
Arvelduskontod	6 793 888 796	6 844 526 120	(50 637 324)
Rahaturuhoiused	2 316 566 582	2 005 810 644	310 755 938
Pöördrepitehingud	0	503 747 273	(503 747 273)
Väärtpaberiinvesteeringud	34 650 188 561	41 066 843 366	(6 416 654 805)
Kokku	43 760 643 939	50 420 927 403	(6 660 283 464)

Nõuded euroala residentide vastu	2017 €	2016 €	Muutus €
Arvelduskontod	1 022 379	1 211 369	(188 990)
Rahaturuhoiused	2 422 295 400	1 964 182 715	458 112 685
Pöördrepitehingud	1 288 251 480	507 541 979	780 709 501
Kokku	3 711 569 259	2 472 936 063	1 238 633 196

Nende positsioonide koguväärtuse vähenemine 2017. aastal oli peamiselt tingitud USA dollari ja Jaapani jeeni odavnemisest euro suhtes.

EKP välisvaluutaposisioon (neto)²⁵ 2017. aasta 31. detsembri seisuga:

	2017 miljonit valuutaühikut	2016 miljonit valuutaühikut
USA dollar	46 761	46 759
Jaapani jeen	1 093 563	1 091 844
Hiina jüaan	3755	0

2017. aasta esimesel poolel viis EKP ellu oma nõukogu otsuse investeerida väike osa EKP välisvaluutareservidest Hiina jüaanidesse (CNY). Investeeringu käigus tehti muudatus EKP välisvaluutareservide koosseisus. EKP müüs väikese osa USA dollarites hoitavatest varadest ja investeeris kogu selle summa Hiina jüaanidesse.²⁶

3 Muud nõuded eurodes euroala krediidasutuste vastu

2017. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje arvelduskontode saldosis euroala residentide juures 143,3 miljoni euro väärtuses (2016. aastal 98,6 miljonit eurot).

²⁵ Igas välisvääringus nomineeritud varad miinus kohustused, mille suhtes kohaldatakse valuuta ümberhindlust. Need kajastatakse kirjetes „Nõuded välisvääringus euroalaväliste residentide vastu”, „Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu”, „Viitlaekumised ja ettemakstud kulud”, „Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused” (kohustuste poolel) ning „Viitvõlad ja ettemakstud tulud”, võttes arvesse valuutaforvardeid ja valuutavahetustehinguid bilansivälistes kirjetes. Ei sisalda välisvääringus nomineeritud finantsinstrumentide hinna ümberhindlusest saadud tulu.

²⁶ Vt EKP 13. juuni 2017. aasta pressiteade.

4 Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid

4.1 Rahapoliitistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid

2017. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje väärtpabereid, mille EKP on omandanud kaetud võlakirjade kolme ostukava, väärtpaberituruprogrammi, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames.²⁷

Kaetud võlakirjade esimese ostukava raames tehtud ostud viidi lõpule 2010. aasta 30. juuniks ja kaetud võlakirjade teine ostukava lõpetati 31. oktoobril 2012. EKP nõukogu otsustas lõpetada edasised ostud väärtpaberituruprogrammi raames 6. septembril 2012.

2017. aastal jätkas eurosüsteem väärtpaberite varaostukava raames, mille moodustavad kaetud võlakirjade kolmas ostukava, varaga tagatud väärtpaberite ostukava, avaliku sektori väärtpaberite ostukava ja ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava.²⁸ Riikide keskpankade ja EKP poolt varaostukava raames tehtud igakuiste netoostude kogumaht oli kuni 2017. aasta märtsini keskmiselt 80 miljardit eurot ning alates aprillist kuni aasta lõpuni keskmiselt 60 miljardit eurot. EKP nõukogu poolt 2017. aasta oktoobris tehtud otsuse²⁹ kohaselt jätkatakse igakuiseid netovaraoste 30 miljardi euro ulatuses alates 2018. aasta jaanuarist kuni septembrini või vajaduse korral kauem ning igal juhul seni, kuni inflatsiooni areng on EKP nõukogu hinnangul püsivalt kohandunud ja kooskõlas nõukogu inflatsioonieesmärgiga. Samal ajal kui tehakse netovaraoste, reinvesteeritakse varaostukava raames soetatud aegumistähtajani jõudnud väärtpaberitelt laekuvad põhiosa tagasimaksud.

Kõigi eespool nimetatud ostukavade raames omandatud väärtpabereid hinnatakse amortiseeritud soetusmaksumuse alusel, mida väärtuse langusel korrigeeritakse (vt teema „Väärtpaberid“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

EKP hoitavate väärtpaberite amortiseeritud soetusmaksumused ja turuväärtused³⁰, mida ei kajastata bilansis ning mis esitatakse vaid võrdluse eesmärgil, on järgmised:

²⁷ EKP ei omanda väärtpabereid ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava raames.

²⁸ Lisateavet varaostukava kohta saab [EKP veebilehelt](#).

²⁹ Vt [EKP 26. oktoobri 2017. aasta pressiteade](#).

³⁰ Turuväärtused on ligikaudsed ja tuletatakse turunoteeringute alusel. Kui turunoteeringud ei ole kättesaadavad, arvutatakse turuväärtused eurosüsteemi sisemudelite abil.

	2017 €		2016 €		Muutus €	
	Amortiseeritud soetusmaksumus	Turuväärtus	Amortiseeritud soetusmaksumus	Turuväärtus	Amortiseeritud soetusmaksumus	Turuväärtus
Kaetud võlakirjade esimene ostukava	618 533 956	654 666 968	1 032 305 522	1 098 106 253	(413 771 566)	(443 439 285)
Kaetud võlakirjade teine ostukava	385 880 413	421 794 246	690 875 649	743 629 978	(304 995 236)	(321 835 732)
Kaetud võlakirjade kolmas ostukava	19 732 748 768	19 958 910 843	16 550 442 553	16 730 428 857	3 182 306 215	3 228 481 986
Väärtpaberituruprogramm	6 644 212 912	7 554 660 470	7 470 766 415	8 429 995 853	(826 553 503)	(875 335 383)
Varaga tagatud väärtpaberite ostukava	25 014 963 778	25 044 597 490	22 800 124 065	22 786 088 513	2 214 839 713	2 258 508 977
Avaliku sektori väärtpaberite ostukava	175 989 921 047	177 087 513 888	112 270 760 463	112 958 545 591	63 719 160 584	64 128 968 297
Kokku	228 386 260 874	230 722 143 905	160 815 274 667	162 746 795 045	67 570 986 207	67 975 348 860

Kaetud võlakirjade esimese ja teise ostukava ning väärtpaberituruprogrammi alusel hoitavate portfelliide amortiseeritud soetusmaksumus vähenes seoses väärtpaberite lunastamisega.

EKP nõukogu hindab regulaarselt finantsriske, mis on seotud kõigi kõnealuste kavade raames hoitavate väärtpaberitega.

Varade väärtuse langust kontrollitakse igal aastal, võttes arvesse andmeid aasta lõpu seisuga; tulemused kiidab heaks EKP nõukogu. Seejuures hinnatakse varade väärtuse languse näitajaid iga ostukava puhul eraldi. Juhul kui täheldati väärtuse langust, tehti täiendavaid analüüse kinnitamaks, et vastavate väärtpaberitega seotud sularahavood ei ole saanud väärtuse langusest mõjutatud. Sel aastal tehtud kontrollide tulemused näitavad, et rahapoliitilistes portfelliides hoitavate väärtpaberite puhul ei tuvastanud EKP 2017. aastal väärtuse langust.

5 Eurosüsteemisesed nõuded

5.1 Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis

See kirje hõlmab EKP nõudeid euroala riikide keskpankade vastu seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Nõuetelt makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale³¹ (vt lisa kirje 22.2 „Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis”).

³¹ Alates 16. märtsist 2016 on eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär olnud 0,00%.

6 Muud varad

6.1 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

See vara hõlmas 2017. aasta 31. detsembri seisuga järgmisi põhikirjeid:

	2017 €	2016 €	Muutus €
Maksumus			
Maa ja ehitised	1 006 108 554	1 011 662 911	(5 554 357)
Sisseseade	221 866 010	221 888 762	(22 752)
Arvutite riist- ja tarkvara	109 919 236	88 893 887	21 025 349
Seadmed, mööbel ja mootorsõidukid	95 383 187	96 197 706	(814 519)
Pooleliolevad ehitised	3 364 162	3 024 459	339 703
Muu põhivara	10 082 651	9 713 742	368 909
Maksumus kokku	1 446 723 800	1 431 381 467	15 342 333
Akumuleeritud amortisatsioon			
Maa ja ehitised	(95 622 635)	(72 284 513)	(23 338 122)
Sisseseade	(47 644 949)	(31 590 282)	(16 054 667)
Arvutite riist- ja tarkvara	(74 188 322)	(57 935 440)	(16 252 882)
Seadmed, mööbel ja mootorsõidukid	(31 856 677)	(29 107 438)	(2 749 239)
Muu põhivara	(1 393 040)	(1 138 207)	(254 833)
Akumuleeritud amortisatsioon kokku	(250 705 623)	(192 055 880)	(58 649 743)
Bilansiline netoväärtus	1 196 018 177	1 239 325 587	(43 307 410)

Varade netokasv kirjes „Arvutite riist- ja tarkvara” kajastas serveritesse, andmesalvestusseadmetesse, võrgukomponentidesse ja tarkvarasse tehtud täiendavaid investeeringuid olemasoleva tehnoloogilise infrastruktuuri tõhustamiseks.

EKP peahoone puhul kontrolliti varade väärtuse langust 2017. aasta lõpus; väärtuse langusest tulenenud kahjumit ei tuvastatud.

6.2 Muud finantsvarad

Valdavalt hõlmab see kirje valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks tehtud eraldiste ning kapitali ja reservide vastaskirjeks olevate EKP omavahendite investeeringuid. Kirje hõlmab ka 3211 Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiat soetusmaksumusega 41,8 miljonit eurot.

Selle kirje põhiosad on järgmised:

	2017 €	2016 €	Muutus €
Arvelduskontod eurodes	30 000	30 000	0
Eurodes nomineeritud väärtpaberid	18 416 779 029	19 113 074 101	(696 295 072)
Pöördrepotehingud eurodes	2 043 990 172	1 463 994 460	579 995 712
Muud finantsvarad	41 833 941	41 830 662	3279
Kokku	20 502 633 142	20 618 929 223	(116 296 081)

Selle kirje netoväärtuse vähenemine 2017. aastal oli valdavalt tingitud EKP omavahendite portfellis hoitavate eurodes nomineeritud väärtpaberite turuväärtuse langusest.

6.3 Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused

Kirje hõlmab eeskätt 2017. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi (vt lisa kirje 19 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid”). Muutuste suurus on 450,3 miljonit eurot (2016. aastal 837,4 miljonit eurot) ning need tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel, võrreldes väärtusega eurodes, mis saadaks tehingute konverteerimisel vastava välisvääringu keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval (vt teemad „Bilansivälised instrumendid” ja „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Kirje hõlmab ka lõpetamata intressimäära vahetustehingutega seotud ümberhindluskasumit (vt lisa kirje 18 „Intressimäära vahetustehingud”).

6.4 Viitlaekumised ja ettemakstud kulud

2017. aastal hõlmas see kirje väärtpaberitelt laekunud kupongiintresse, sh väärtpaberite soetamisel makstud intresse 2476,3 miljoni euro väärtuses (2016. aastal 1924,5 miljonit eurot; vt lisa kirje 2.2 „Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud, välislaenu ja muud välisvarad; nõuded välisvääringus euroala residentide vastu”, kirje 4 „Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid” ja kirje 6.2 „Muu finantsvara”).

Kirjes kajastatakse ka a) eurosüsteemi ühisprojektidelt saadud tulu (vt lisa kirje 27 „Muu tulu”), b) mitmesuguseid ettemakseid ja c) muudelt finantsvaradelt arvestatud intresse.

6.5 Mitmesugused muud varad

Kirje hõlmab EKP kasumi vahejaotusest laekunud summasid (vt teema „Kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ning lisa kirje 11.2 „Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused”).

Kirje hõlmab ka 2017. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite saldosisid 491,6 miljoni euro väärtuses (2016. aastal 804,2 miljonit eurot). Need tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vastava vääringu keskmise maksumuse alusel, võrreldes seda euroväärtusega, milles tehingud esialgselt kajastatakse (vt teema „Bilansivälised instrumendid“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

7 Ringluses olevad pangatähed

See kirje kajastab EKP osa (8%) ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest (vt teema „Ringluses olevad pangatähed“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

8 Muud kohustused eurodes euroala krediidasutuste ees

Eurosüsteemi keskpangad võivad aktsepteerida avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames toimivate väärtpaberilaenuvõimaluste puhul tagatisena sularaha, ilma et nad peaksid seda reinvesteerima. EKP puhul teeb neid operatsioone spetsialiseerunud asutus.

2017. aasta 31. detsembri seisuga oli avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames lõpetamata 1,1 miljardi euro väärtuses (2016. aastal 1,9 miljardit eurot) väärtpaberilaenu tehinguid euroala krediidasutustega. Saadud sularahatagatised kanti TARGET2 kontodele. Kuna sularaha ei olnud aasta lõpu seisuga reinvesteeritud, kajastati need tehingud bilansis (vt teema „Pöördtehingud“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).³²

9 Kohustused eurodes teiste euroala residentide ees

9.1 Muud kohustused

Selle kirje maht on 1150,1 miljonit eurot (2016. aastal 1060,0 miljonit eurot) ning see hõlmab hoiuseid või EKP aktsepteeritud vahendite makseid, mille teevad maksesüsteemides EURO1 ja RT1³³ osalejad või mis tehakse nende nimel ning mida kasutatakse EURO1 arvelduste tagatisefondina või RT1 arvelduste toetuseks.

³² Väärtpaberilaenu tehingud, millega ei kaasne aasta lõpu seisuga investeerimata sularahatagatisi, kajastatakse bilansivälistel kontodel (vt lisa kirje 6 „Väärtpaberilaenu programm“).

³³ EURO1 ja RT1 on maksesüsteemid, mida käitab ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA CLEARING).

10 Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees

2017. aasta 31. detsembri seisuga oli selle kirje suurim komponent 10,1 miljardi euro suurune (2016. aastal 4,1 miljardit eurot) kohustus, mis tuleneb USA Föderaalreservi New Yorgi pangaga sõlmitud alalisest vastastikusest valuutakokkuleppest. Selle raames varustab Föderaalreserv EKPd vahetustehingute kaudu USA dollaritega, et pakkuda eurosüsteemi osapooltele lühiajalisi vahendeid USA dollarites. Samal ajal teeb EKP pöördvahetustehinguid euroala riikide keskpankadega, kes kasutavad saadud vahendeid USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonide (pöördtehingud) teostamiseks eurosüsteemi osapooltega. Nende tehingute tulemuseks olid EKP ja liikmesriikide keskpankade vahelised eurosüsteemisesed saldod (vt 11.2 „Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused“). Pöördvahetustehingud Föderaalreservi Süsteemiga ja euroala riikide keskpankadega toovad lisaks kaasa forvardnõuded ja -kohustused, mis kajastatakse bilansivälistes kirjetes (vt lisa kirje 19 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid“).

See kirje hõlmab ka 6,1 miljardi euro (2016. aastal 9,5 miljardit eurot) ulatuses euroalaväliste keskpankade nõudeid EKP vastu, mis tulenevad TARGET2 kaudu arveldatavatest tehingutest või on nende vastaskirjed. 2017. aastal vähenesid need nõuded euroalaväliste residentide poolt euroala residentidele tehtud maksete tulemusel.

Kirje hõlmab ka 3,4 miljardi euro (2016. aastal 3,1 miljardit eurot) suurust summat, mis tuleneb avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames lõpetamata väärtpaberilaenu tehingutest euroalaväliste residentidega. Nende tehingute puhul esitati sularahatagatis, mis kanti TARGET2 kontodele (vt lisa kirje 8 „Muud kohustused eurodes euroala krediidasutuste ees“).

11 Eurosüsteemisesed kohustused

11.1 Välisvaluutareserve ülekandmisega samaväärsed kohustused

Kirje hõlmab eurosüsteemiga liitumisel EKP-le üle kantud välisvaluutareservidest tulenevaid kohustusi euroala riikide keskpankade ees. 2017. aastal kirjes muudatusi ei olnud.

	Alates 1. jaanuarist 2015 €
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1 435 910 943
Deutsche Bundesbank	10 429 623 058
Eesti Pank	111 729 611
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	672 637 756
Bank of Greece	1 178 260 606
Banco de España	5 123 393 758
Banque de France	8 216 994 286
Banca d'Italia	7 134 236 999
Central Bank of Cyprus	87 679 928
Latvijas Banka	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710
Banque centrale du Luxembourg	117 640 617
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	37 552 276
De Nederlandsche Bank	2 320 070 006
Oesterreichische Nationalbank	1 137 636 925
Banco de Portugal	1 010 318 483
Banka Slovenije	200 220 853
Národná banka Slovenska	447 671 807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728 096 904
Kokku	40 792 608 418

Nendelt kohustustelt makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale, arvestamata kulda, millelt intressi ei maksta (vt tulude ja kulude aruande lisa kirje 22.3 „Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress”).

11.2 Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused

2017. aastal hõlmas see kirje valdavalt euroala riikide keskpankade TARGET2 saldodega seotud nõudeid EKP vastu (vt teema „EKPSi-sisesed/eurosüsteemisesed saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Selle positsiooni kasv oli peamiselt tingitud varaostukava raames tehtud (neto)väärtpaberistudest (vt lisa kirje 4 „Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid”), mis arveldati TARGET2 kaudu. Osaliselt korvas netoostude mõju USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonidega seoses keskpankadega teostatud pöördvahetustehingute (*back-to-back* vahetustehingud) summa suurenemine.

TARGET2 positsioonidelt (v.a USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonidega seoses teostatud pöördvahetustehingutest tulenevad saldod) makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale.

Kirje hõlmab ka summasid, mida EKP peab euroala riikide keskpankadele maksma seoses kasumi vahejaotusega (vt teema „Kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

	2017 €	2016 €
TARGET2ga seotud kohustused euroala riikide keskpankade ees	1 263 961 444 256	1 058 484 156 256
TARGET2ga seotud nõuded euroala riikide keskpankade vastu	1 047 197 405 166	908 249 140 203
EKP kasumi vahejaotusega seotud kohustused euroala riikide keskpankade ees	987 730 460	966 234 559
Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused	217 751 769 550	151 201 250 612

12 Muud kohustused

12.1 Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused

Kirje hõlmab eeskätt 2017. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi (vt lisa kirje 19 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid”). Muutused tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel, võrreldes väärtusega eurodes, mis saadaks tehingute konverteerimisel vastava välisvääringu keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval (vt teemad „Bilansivälised instrumendid” ja „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Kirje hõlmab ka lõpetamata intressimäära vahetustehingutega seotud ümberhindluskahjumit (vt lisa kirje 18 „Intressimäära vahetustehingud”).

12.2 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

2017. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje haldustuludega seotud viitlaekumisi, ühtse järelevalvemehhanismiga seoses eelkogutud tulu (vt lisa kirje 25 „Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu/-kulu”) ning finantsinstrumentide tekkepõhist intressi.

	2017 €	2016 €	Muutus €
Haldustuludega seotud viitlaekumised	41 447 444	20 723 173	20 724 271
Finantsinstrumendid	6 767 861	3 621 142	3 146 719
Eelkogutud tulu	28 068 263	41 089 798	(13 021 535)
EKP-le üle kantud välisvaluutareservid	0	3 611 845	(3 611 845)
Kokku	76 283 568	69 045 958	7 237 610

12.3 Mitmesugused muud varad

2017. aastal, nagu aasta varemgi, hõlmab kirje ka 2017. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite saldosid 498,3 miljoni euro väärtuses (2016. aastal 714,9 miljonit eurot; vt lisa kirje 19 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid“). Need tulenesid sellest, et tehingud konverteeriti eurodesse bilansipäeval kehtiva vastava vääringu keskmise maksumuse alusel, võrreldes seda euroväärtusega, milles tehingud esialgselt kajastati (vt teema „Bilansivälised instrumendid“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Lisaks hõlmab kirje EKP määratud väljamaksega netokohustust, mis on seotud EKP töötajate, juhatuse liikmete ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu liikmete töösuhtejärgsete hüvitiste ja muude pikaajaliste hüvitistega. Kirje hõlmab ka EKP töötajatele makstud töösuhte lõpetamise hüvitisi.

EKP töösuhtejärgsed hüvitised, muud pikaajalised hüvitised ja töösuhte lõpetamise hüvitised³⁴

Bilanss

Bilanss hõlmab järgmisi summasid, mis on seotud töösuhtejärgsete hüvitiste, muude pikaajaliste hüvitiste ja töösuhte lõpetamise hüvitistega:

	2017 Personal (mln eurodes)	2017 Juhatus (mln eurodes)	2017 Kokku (mln eurodes)	2016 Personal (mln eurodes)	2016 Juhatus (mln eurodes)	2016 Kokku (mln eurodes)
Kohustuste nüüdsväärtus	1510,0	28,9	1538,9	1361,3	27,7	1388,9
Pensionisüsteemi varade õiglane väärtus	(1017,1)	–	(1017,1)	(878,0)	–	(878,0)
Määratud väljamaksega netokohustus bilansis	492,9	28,9	521,8	483,3	27,7	510,9

2017. aastal hõlmab töötajatega seotud kohustuste nüüdsväärtus (1510,0 miljonit eurot; 2016. aastal 1361,3 miljonit eurot) töösuhtejärgsete hüvitiste (v.a pensionid), muude pikaajaliste hüvitiste ja töösuhte lõpetamise hüvitistega seotud jooksvalt kaetavaid hüvitisi 224,6 miljoni euro ulatuses (2016. aastal 187,0 miljonit eurot). EKP

³⁴ Tabelites esitatud summad ei pruugi ümardamise tõttu ühtida. Veerus „Juhatus“ esitatakse nii EKP juhatuse kui ka järelevalvenõukoguga seotud summad.

juhatuse liikmete ja järelevalvenõukogu liikmetega seotud kohustuse nüüdisväärtus (28,9 miljonit eurot; 2016. aastal 27,7 miljonit eurot) on seotud ainult jooksvalt kaetavate töösuhtejärgsete hüvitiste ja muude pikaajaliste hüvitistega.

Tulude ja kulude aruanne

2017. aasta tulude ja kulude aruandes on kajastatud järgmised summad:

	2017 Personal (mln eurodes)	2017 Juhatus (mln eurodes)	2017 Kokku (mln eurodes)	2016 Personal (mln eurodes)	2016 Juhatus (mln eurodes)	2016 Kokku (mln eurodes)
Jooksva tööalase teenistuse kulutused	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Möödunud tööalase teenistuse kulutused	4,1	–	4,1	–	–	–
Määratud väljamaksega netokohustusest saadav netointress	10,1	0,6	10,7	9,7	0,6	10,3
<i>sh:</i>						
<i>Intressikulu kohustusest</i>	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
<i>Pensionisüsteemi varadelt saadav intressitulu</i>	(18,2)	–	(18,2)	(19,5)	–	(19,5)
Muude pikaajaliste hüvitiste ümberhindamisest tulenenud (kasum)/kahjum	(0,9)	0,2	(0,7)	0,6	0,1	0,7
Kindlustusmatemaatilise hinnanguga seotud kogusumma	166,5	2,7	169,2	114,6	2,4	117,0
CTSi eraldise vabakslaskmine	(9,0)	–	(9,0)	–	–	–
Kogusumma kirjes „Personalikulu” pärast eraldise vabakslaskmist	157,5	2,7	160,2	114,6	2,4	117,0

Jooksva tööalase teenistuse kulutused suurenesid 2017. aastal 155,1 miljoni euroni (2016. aastal 106,0 miljonit eurot) eelkõige seoses karjääriülemineku ajutise tugiprogrammi kasutuselevõtuga 2017. aastal. Tugiprogrammi eesmärk on hõlbustada konkreetsetel tingimustel EKP pika staažiga töötajate vabatahtlikku karjääriüleminekut väljaspool EKPd. Osaliselt korvas personalikuludele avalduva mõju 2016. aastal tehtud spetsiaalse 9,0 miljoni euro suuruse eraldise vabakslaskmine.

Möödunud tööalase teenistuse kulutused olid 2017. aastal seotud pikaajaliste hooldusteenuste kava sisseseadmiselega. Kava näol on tegu määratud väljamaksega süsteemiga, mis on mõeldud mittemeditiiniliste teenustega seotud kulude katmiseks. Möödunud tööalase teenistuse kulutused on seotud praeguste pensionäridega, kellel on õigus hakata kohe saama uuest kavast hüvitisi.

Määratud väljamaksega kohustuses, pensionisüsteemi varades ja ümberhindamistes tehtud muudatused

Määratud väljamaksega kohustuse nüüdisväärtus muutus järgmiselt:

	2017 Personal (mln eurodes)	2017 Juhatus (mln eurodes)	2017 Kokku (mln eurodes)	2016 Personal (mln eurodes)	2016 Juhatus (mln eurodes)	2016 Kokku (mln eurodes)
Määratud väljamaksega kohustus aasta alguses	1361,3	27,7	1388,9	1116,7	24,1	1140,8
Jooksva tööalase teenistuse kulutused	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Möödunud tööalase teenistuse kulutused	4,1	–	4,1	–	–	–
Intressikulu kohustuselt	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
Pensionisüsteemis osalejate sissemaksed ³⁵	23,1	0,2	23,3	19,5	0,2	19,8
Makstud hüvitised	(11,9)	(0,9)	(12,7)	(8,6)	(0,8)	(9,5)
Ümberhindamisest tulenenud (kasum)/kahjum	(48,1)	(0,6)	(48,7)	100,2	1,9	102,1
Määratud väljamaksega kohustus aasta lõpus	1510,0	28,9	1538,9	1361,3	27,7	1388,9

Määratud väljamaksega kohustuselt 2017. aastal saadud 48,7 miljoni euro suurune ümberhindamise kogukasum oli tingitud diskontomäära tõusust 2%lt 2016. aastal 2,1%le 2017. aastal ning pensionide edasise eeldatava kasvu vähenemisest 1,4%-lt 2016. aastal 1,3%-le 2017. aastal.

Töötajate pensionisüsteemi määratud väljamakse samba varade õiglane väärtus muutus 2017. aastal järgmiselt:

	2017 mln eurodes	2016 mln eurodes
Pensionisüsteemi varade õiglane väärtus aasta alguses	878,0	755,3
Pensionisüsteemi varadelt saadav intressitulu	18,2	19,5
Ümberhindamisest tulenenud kasum	54,6	44,7
Tööandja sissemaksed	51,8	45,0
Pensionisüsteemis osalejate sissemaksed	23,1	19,5
Makstud hüvitised	(8,6)	(6,0)
Pensionisüsteemi varade õiglane väärtus aasta lõpus	1017,1	878,0

Nii 2016. kui ka 2017. aastal pensionisüsteemi varade ümberhindamisest tulenenud kasum näitab, et fondiosakute tootlus oli suurem kui hinnanguline intressitulu pensionisüsteemi varadelt.

2017. aastal ümberhindamistes tehtud muutused (vt lisa kirje 14 „Ümberhindluskontod”) olid järgmised:

³⁵ Töötajate ja EKP kohustuslikud sissemaksed moodustavad vastavalt 7,4% ja 20,7% põhipalgast.

	2017 mln eurodes	2016 mln eurodes
Ümberhindamisest tulenenud algne kahjum	(205,1)	(148,4)
Pensionisüsteemi varadelt saadav intressitulu	54,6	44,7
Kohustusega seotud kasum/(kahjum)	48,7	(102,1)
Tulude ja kulude aruandes kajastatud kahjum	(0,7)	0,7
Ümberhindamisest tulenenud lõplik kahjum, mis esitatakse kirjes „Ümberhindluskontod“	(102,5)	(205,1)

Peamised eeldused

Käesolevas lisas nimetatud hinnangute koostamisel on kindlustusmatemaatikud kasutanud eeldusi, mille juhatus on raamatupidamisarvestuse ja andmete avaldamise eesmärgil heaks kiitnud. Järgnevalt on esitatud peamised eeldused, mida kasutatakse töösuhtejärgsete hüvitiste ja muude pikaajaliste hüvitistega seotud kohustuse arvutamisel.

	2017 %	2016 %
Diskontomäär	2,10	2,00
Pensionikava varadelt saadav oodatav tulu ³⁶	3,10	3,00
Tulevane palgatõus ³⁷	2,00	2,00
Tulevane pensionitõus ³⁸	1,30	1,40

2017. aastal moodustasid töötajate vabatahtlikud maksed määratud sissemaksega pensionisambasse 149,9 miljonit eurot (2016. aastal 133,2 miljonit eurot). Need maksed investeeritakse pensionikava varadesse ning nendega seoses tekib ka vastavalt sama suur kohustus.

13 Eraldised

Kirje hõlmab peamiselt valuuta-, intressimäära-, krediidi- ja kullahinnariski katteks ette nähtud eraldist.

Valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks ette nähtud eraldist kasutatakse tulevase realiseeritud ja realiseerimata kahjumi katmiseks määral, mida EKP nõukogu peab vajalikuks. Eraldise suurust ja jätkuvat vajadust kontrollitakse igal aastal eespool nimetatud riskidele EKP poolt antud hinnangu alusel, võttes arvesse

³⁶ Neid eeldusi kasutati EKP määratud väljamaksega kohustuse (mida rahastatakse kapitalitagatisega varadest) arvutamiseks.

³⁷ Lisaks arvestatakse individuaalse palgatõusuga kuni 1,8% aastas olenevalt pensionisüsteemi liikme vanusest.

³⁸ EKP pensionisüsteemi eeskirjade kohaselt tõstetakse pensione igal aastal. Kui EKP töötajate töötasude iga-aastase üldise korrigeerimise tulemusel on palgatõus hindade inflatsioonist väiksem, suurendatakse pensione kooskõlas töötasude üldise korrigeerimisega. Kui töötasude iga-aastane üldine korrigeerimine ületab hindade inflatsiooni, lähtutakse sellest pensionitõusu määramisel, tingimisel et EKP pensionisüsteemi finantsolukord võimaldab pensione sel määral tõsta.

mitmeid tegureid. Eraldis koos kõigi üldreservfondis hoitavate summadega ei tohi ületada euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahtu EKP kapitalis.

2017. aasta 31. detsembri seisuga ulatus valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks ette nähtud eraldis 7 619 884 851 euroni (st eraldise maht jäi 2016. aastaga võrreldes samaks). See summa võrdub euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahuga EKP kapitalis seisuga 31. detsember 2017.

14 Ümberhindluskontod

See kirje hõlmab peamiselt varade, kohustuste ja bilansiväliste instrumentidega seotud realiseerimata kasumist tulenevaid ümberhindlusreserve (vt teemad „Tulude kajastamine”, „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused”, „Väärtpaberid” ning „Bilansivälised instrumendid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Kirje hõlmab ka EKP määratud väljamaksega netokohustuste ümberhindamisi, mis on seotud töösuhtejärgsete hüvitistega (vt teema „EKP töösuhtejärgsed hüvitised, muud pikaajalised hüvitised ja töösuhte lõpetamise hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ja lisa kirje 12.3 „Mitmesugused muud kohustused”).

	2017 €	2016 €	Muutus €
Kuld	13 664 030 012	13 926 380 231	(262 350 219)
Välisvääring	7 851 010 723	14 149 471 665	(6 298 460 942)
Väärtpaberid ja muud finantsinstrumendid	532 971 621	755 494 021	(222 522 400)
Töösuhtejärgsete hüvitistega seotud määratud väljamaksega netokohustus	(102 540 109)	(205 078 109)	102 538 000
Kokku	21 945 472 247	28 626 267 808	(6 680 795 561)

Ümberhindluskontode mahu vähenemise tingis peamiselt euro kallinemine USA dollari ja Jaapani jeeni suhtes 2017. aastal.

Aasta lõpu ümberhindlusel kasutatud vahetuskursid olid järgmised:

Vahetuskursid	2017	2016
USD/EUR	1,1993	1,0541
JPY/EUR	135,01	123,40
CNY/EUR	7,8044	7,3202
EUR/SDR	1,1876	1,2746
Kuld (EUR/oz)	1081,881	1098,046

15 Kapital ja reservid

15.1 Kapital

EKP märgitud kapitali maht on 10 825 007 069 eurot. Euroala riikide keskpankade ja euroalaväliste riikide keskpankade sissemaksete kogumaht EKP kapitali ulatus 7 740 076 935 euron.

Euroala riikide keskpangad on täielikult tasunud oma osa kapitalist, mis on alates 1. jaanuarist 2015 ulatunud 7 619 884 851 euron (vt tabel).³⁹

³⁹ Esitatud summad on ümardatud lähima euron. Ümardamise tõttu ei pruugi tabelis esitatud kogusummad ühtida kõigi arvude summaga.

	Kapitali märkimise alus alates 1. jaanuarist 2015 ⁴⁰ %	Sissemakstud kapital alates 1. jaanuarist 2015 €
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	2,4778	268 222 025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948 208 997
Eesti Pank	0,1928	20 870 614
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	125 645 857
Bank of Greece	2,0332	220 094 044
Banco de España	8,8409	957 028 050
Banque de France	14,1792	1 534 899 402
Banca d'Italia	12,3108	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16 378 236
Latvijas Banka	0,2821	30 537 345
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21 974 764
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	7 014 605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212 505 714
Banco de Portugal	1,7434	188 723 173
Banka Slovenije	0,3455	37 400 399
Národná banka Slovenska	0,7725	83 623 180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136 005 389
Kokku	70,3915	7 619 884 851

Euroalavälised liikmesriigid peavad tasuma 3,75% oma osast märgitud kapitalis EKP tegevuskulude katmiseks. Alates 1. jaanuarist 2015 on see summa olnud kokku 120 192 083 eurot. Euroalaväliste riikide keskpankadel ei ole õigust saada osa EKP jaotatavast kasumist ja nad ei ole kohustatud katma EKP võimalikku kahjumit.

Euroalaväliste riikide keskpankade tasutud summad on järgmised:

	Kapitali märkimise alus alates 1. jaanuarist 2015 %	Sissemakstud kapital alates 1. jaanuarist 2015 €
Българска народна банка (Bulgaaria keskpank)	0,8590	3 487 005
Česká národní banka	1,6075	6 525 450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6 037 512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2 444 963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5 601 129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20 796 192
Banca Națională a României	2,6024	10 564 124
Sveriges Riksbank	2,2729	9 226 559
Bank of England	13,6743	55 509 148
Kokku	29,6085	120 192 083

⁴⁰ Liikmesriikide keskpankade osakaalusid EKP kapitali märkimise aluses muudeti viimati 1. jaanuaril 2014. Kui Leedu ühines 1. jaanuaril 2015 euroalaga, suurenes euroala riikide keskpankade osakaal EKP kapitali kogumahus, samal ajal kui euroalaväliste riikide keskpankade osakaal vähenes. Pärast seda ei ole muutusi olnud.

Bilansivälised instrumendid

16 Väärtpaberilaenuandmise programmid

EKP on omavahendite haldamisega seoses sõlminud väärtpaberilaenuandmise programmi käsitleva kokkuleppe, mille kohaselt spetsialiseerunud asutus teeb EKP nimel väärtpaberilaenu tehinguid.

Lisaks on EKP kooskõlas EKP nõukogu otsustega teinud laenuandmise eesmärgil kättesaadavaks tema omanduses olevad väärtpaberid, mis on ostetud kaetud võlakirjade esimese, teise ja kolmanda ostukava ning avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames; samuti väärtpaberituruprogrammi raames ostetud väärtpaberid, mis on kõlblikud ka avaliku sektori väärtpaberite ostukava raames.⁴¹

Väärtpaberilaenu tehingud kajastatakse bilansivälistel kontodel, välja arvatud juhul, kui neis tehingutes kasutatakse sularahatagatise, mis jäävad sama aasta lõpu seisuga investeerimata.⁴² 2017. aasta 31. detsembri seisuga oli selliseid lõpetamata väärtpaberilaenu tehinguid 13,4 miljardi euro väärtuses (2016. aastal 10,9 miljardit eurot). Sellest summast 7,2 miljardit eurot (2016. aastal 3,9 miljardit eurot) oli seotud rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavate väärtpaberite laenudega.

17 Intressimäära futuurid

2017. aasta 31. detsembri seisuga olid lõpetamata järgmised välisvaluutatehingud (aasta lõpu turuintressimäärade järgi):

Välisvääringu intressimäära futuurid	2017 Lepinguline väärtus €	2016 Lepinguline väärtus €	Muutus €
Ost	6 518 052 197	558 770 515	5 959 281 682
Müük	6 584 789 977	2 258 798 975	4 325 991 002

Neid tehinguid tehti EKP välisvaluutareservide haldamisel.

18 Intressimäära vahetustehingud

2017. aasta 31. detsembri seisuga oli lõpetamata intressivahetustehinguid tingliku väärtusega 415,9 miljonit eurot (2016. aastal 378,3 miljonit eurot) aasta lõpu turuintressimäärade järgi. Neid tehinguid tehti EKP välisvaluutareservide haldamisel.

⁴¹ EKP ei osta väärtpabereid ettevõtlussektori väärtpaberite ostukava raames, seega puuduvad ka vastavad varad, mida laenuandmise eesmärgil kättesaadavaks teha.

⁴² Kui sularahatagatiseid on aasta lõpu seisuga reinvesteerimata, kajastatakse vastavad tehingud bilansivälistel kontodel (vt lisa kirje 8 „Muud kohustused eurodes euroala krediidiasutuste ees” ja kirje 10 „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”).

19 Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid

Välisvaluutareserve haldamine

Valuutavahetustehinguid ja valuutaforvardeid tehti 2017. aastal EKP välisvaluutareserve haldamisel. 2017. aasta 31. detsembri seisuga olid täitmata järgmised kõnealuste tehingutega seotud nõuded ja kohustused (aasta lõpu turuintressimäärade järgi):

Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid	2017 €	2016 €	Muutus €
Nõuded	2 731 848 697	3 123 544 615	(391 695 918)
Kohustused	2 719 012 506	2 855 828 167	(136 815 661)

Likviidsust lisavad operatsioonid

USA dollarites nomineeritud nõuded ja kohustused, mille lõpptähtaeg on 2017. aastal, tekkisid seoses USA dollarites likviidsuse pakkumisega eurosüsteemi osapooltele (vt lisa kirje 10 „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”).

20 Laenutehingute haldamine

EKP jätkas 2017. aastal laenuvõtmis- ja laenuandmistegevuse haldamist ELis keskmise tähtajaga rahalise abi süsteemi, Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi ja Euroopa stabiilsusmehhanismi raames ning ka Kreeka krediidikorralduse lepingu raames. 2017. aastal töötles EKP kõnealuste operatsioonidega seotud makseid, samuti liikmete osalusmakseid seoses Euroopa stabiilsusmehhanismi lubatud aktsiakapitaliga.

21 Pooleliolevate kohtuasjadega seotud tingimuslikud kohustused

Mitu Küprose krediidiasutuste hoiustajat, aktsionäri ja võlakirjaomanikku on esitanud EKP ja teiste ELi institutsioonide vastu neli kohtuasja. Kaebajad väidavad, et nad on kannatanud finantskahju meetmete tõttu, mis nende hinnangul on kaasa toonud asjaomaste krediidiasutuste restruktureerimise Küprose finantsabiprogrammi raames. 2014. aastal tegi Euroopa Liidu Üldkohus kaheteistkümne sarnase juhtumi kohta otsuse, et neid ei võeta menetlusse. Neist kaheksa kaevati edasi. 2016. aastal kinnitas Euroopa Liidu Kohus jätkuvalt, et neid ei võeta menetlusse, või tegi mõnes nimetatud kohtuasjas otsuse EKP kasuks. EKP osalemine protsessis, mille järel sõlmiti finantsabiprogramm, piirdus tehnilise nõu andmisega vastavalt Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingule ja koostöös Euroopa Komisjoniga; samuti

avaldati mittesiduv arvamus Küprose kriisilahendusseaduse eelnõu kohta. Seepärast eeldatakse, et EKP ei kannu nende kohtuasjadega seoses kahju.

Tulude ja kulude aruande lisa

22 Puhas intressitulu

22.1 Intressitulu välisvaluutareservidelt

Kirje hõlmab EKP välisvaluutareservidega seotud intressitulu, millest intressikulu on maha arvatud, järgmiselt:

	2017 €	2016 €	Muutus €
Intressitulu arvelduskontodelt	5 111 897	1 499 288	3 612 609
Intressitulu rahaturu hoiustelt	54 839 007	18 095 835	36 743 172
Intressikulu tagasiostulepingutelt	(1 101 476)	(34 017)	(1 067 459)
Intressitulu pöördrepotehingutelt	37 067 062	12 745 338	24 321 724
Intressitulu väärtpaberitelt	389 779 270	304 958 993	84 820 277
Intressitulu/(intressikulu) intressimäär vahetuslepingutelt	(109 873)	19 080	(128 953)
Intressitulu forvard- ja vahetustehingutelt välisvääringus	48 575 683	33 157 253	15 418 430
Intressitulu välisvaluutareservidelt (neto)	534 161 570	370 441 770	163 719 800

Puhta intressitulu üldine suurenemine 2017. aastal oli peamiselt tingitud USA dollari portfelli kaudu laekunud intressitulu kasvust.

22.2 Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis

See kirje kajastab intressitulu, mis on seotud EKP osaga (8%) emiteeritud europangatähtede koguväärtusest (vt teema „Ringluses olevad pangatähed“ arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ning lisa kirje 5.1 „Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis“). 2017. aastal oli intressitulu null, kuna põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär oli kogu aasta jooksul 0%.

22.3 Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress

Selles kirjes esitatakse euroala riikide keskpankadele makstud intress välisvaluutareservidelt, mille nad on EKP-le üle kandnud (vt lisa kirje 11.1 „Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused“). 2017. aastal oli see intress null, kuna põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär oli kogu aasta jooksul 0%.

22.4 Muu intressitulu ja muu intressikulu

2017. aastal hõlmasid need kirjed valdavalt 1,1 miljardi euro suurust puhast intressitulu (2016. aastal 1,0 miljardit eurot), mis saadi EKP poolt rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavatelt väärtpaberitelt. Sellest summast 0,6 miljardit eurot (2016. aastal 0,4 miljardit eurot) moodustas puhast intressitulu varaostukava raames ostetud väärtpaberitelt ning 0,4 miljardit eurot (2016. aastal 0,5 miljardit eurot) puhast intressitulu väärtpaberituruprogrammi raames ostetud väärtpaberitelt, sh 154,5 miljonit eurot (2016. aastal 185,3 miljonit eurot) EKP-le kuuluvatelt Kreeka riigivõlakirjadelt.

Kirjete ülejäänud osa moodustasid valdavalt intressitulu ja -kulu, mis on seotud EKP omavahendite portfelliga (vt lisa kirje 6.2 „Muu finantsvara”) ja mitmesuguste muude intressi kandvate saldodega.

23 Realiseeritud kasum/kahjum finantsoperatsioonidest

2017. aasta realiseeritud puhaskasum finantsoperatsioonidest oli järgmine:

	2017 €	2016 €	Muutus €
Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasum	22 249 008	159 456 244	(137 207 236)
Kursivahest ja kullahinnast saadud realiseeritud puhaskasum	138 820 035	65 085 498	73 734 537
Realiseeritud puhaskasum finantsoperatsioonidest	161 069 043	224 541 742	(63 472 699)

Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasum hõlmab väärtpaberite, intressimäära futuuride ja intressimäära vahetuslepingute hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumit ja -kahjumit. Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumi vähenemine 2017. aastal oli peamiselt tingitud USA dollari portfelli kaudu saadud ja hinnavahest tulenenud puhaskasumi kahanemisest.

Kursivahest ja kullahinnast saadud realiseeritud puhaskasumi üldine suurenemine oli peamiselt tingitud väikese osa USA dollarites hoitavate varade müügist, et rahastada Hiina jüaani portfelli loomist⁴³ (vt lisa kirje 2.2 „Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud, välislaenud ja muud välisvarad; nõuded välisväärings euroala residentide vastu”).

24 Finantsvarade ja -positsioonide allahindlused

2017. aasta finantsvarade ja -positsioonide allahindlused olid järgmised:

⁴³ Vt EKP 13. juuni 2017. aasta pressiteade.

	2017 €	2016 €	Muutus €
Väärtpaberite hinnavahest tulenev realiseerimata kahjum	(78 577 070)	(148 159 250)	69 582 180
Kursivahest tulenev realiseerimata kahjum	(26 556 261)	(12 760)	(26 543 501)
Allahindlus kokku	(105 133 331)	(148 172 010)	43 038 679

Mitmete USA dollari portfelli hoitavate väärtpaberite turuväärtus langes 2017. aastal veelgi, samal ajal kui nende turutootlus suurenes. See tõi kõnealusel aastal kaasa hinnavahest tulenenud realiseerimata kahjumi.

Kursivahest tulenev realiseerimata kahjum on eelkõige tingitud Hiina jüaanides nomineeritud EKP varade keskmise soetusmaksumuse vähendamisest vastavalt aastalõpu vahetuskursile, arvestades jüaani nõrgenemist euro suhtes pärast kõnealuste ostude tegemist.

25 Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu/-kulu

	2017 €	2016 €	Muutus €
Tulu tasudelt ja komisjonitasudelt	452 095 734	382 191 051	69 904 683
Tasude ja komisjonitasudega seotud kulud	(12 025 845)	(10 868 282)	(1 157 563)
Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu	440 069 889	371 322 769	68 747 120

2017. aastal koosnes selles kirjes kajastatud tulu peamiselt järelevalvetasudest ja järelevalve alla kuuluvatele üksustele määratud halduskaristustest usaldatavusnõudeid käsitlevate ELi panganduseeskirjade (sh EKP järelevalveotsused) täitmata jätmise eest. Kulud on valdavalt seotud hoiutasudega ning tasudega, mida maksti välistele varahalduritele, kes ostsid eurosüsteemi konkreetsel korraldusel ja nimel kõlblikke varaga tagatud väärtpabereid kuni 2017. aasta märtsi lõpuni.⁴⁴

Järelevalveülesannetega seotud tulu ja kulu

Novembris 2014 asus EKP täitma järelevalveülesandeid kooskõlas ühtse järelevalvemehhanismi määruse artikliga 33.⁴⁵ Nende ülesannete täitmisega seotud kulude katmiseks on EKP kehtestanud järelevalve alla kuuluvatele üksustele iga-aastase järelevalvetasu. 2017. aasta aprillis andis EKP teada, et 2017. aasta järelevalvetasude kogusumma ulatub 425,0 miljoni euroni.⁴⁶ See summa põhines prognoosil, mille kohaselt järelevalveülesannete täitmisega seotud kulud ulatuvad 2017. aastal 464,7 miljoni euroni pärast järgmisi kohandusi: i) 2016. aastal tasutud ülemäärased järelevalvetasud 41,1 miljoni euro ulatuses ning ii) järelevalve alla

⁴⁴ Vt [EKP 15. detsembri 2016. aasta pressiteade](#).

⁴⁵ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁴⁶ Selle summa kohta väljastati arve 2017. aasta oktoobris maksetähtajaga 30. november 2017.

kuuluvate üksuste arvu või staatuse muutumisega seoses tagasi makstud summad (1,4 miljonit eurot)⁴⁷.

EKP järelevalveülesannete täitmisega seotud tegelike kulude põhjal oli järelevalvetasudega seotud tulu 2017. aastal 436,7 miljonit eurot. Prognoositud kulude (464,7 miljonit eurot) ja tegelike kulude (436,7 miljonit eurot) erinevusest tulenenud 27,9 miljoni euro suurune netoülejäak 2017. aastal esitatakse kirjes „Viitvõlad ja ettemakstud tulud” (vt lisa kirje 12.2 „Viitvõlad ja ettemakstud tulud”). See arvestatakse maha 2018. aastal tasumisele kuuluvatest järelevalvetasudest.

Peale selle on EKP-I õigus määrata järelevalve alla kuuluvatele üksustele halduskaristusi usaldatavusnõudeid käsitlevatest ELi panganduseeskirjadest (sh EKP järelevalveotsused) tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest.⁴⁸ Neist laekuvat tulu ei võeta arvesse iga-aastaste järelevalvetasude arvutamisel, vaid see kajastatakse tuluna EKP tulude ja kulude aruandes ning jaotatakse EKP kasumi jaotamise režiimi raames euroala riikide keskpankade vahel. 2017. aastal määras EKP järelevalvealustele üksustele halduskaristusi 15,3 miljoni euro ulatuses.

Seega oli EKP järelevalveülesannetega seonduv tulu 2017. aastal järgmine:⁴⁹

	2017 €	2016 €	Muutus €
Järelevalvetasud	436 746 219	382 151 355	54 594 864
sh:			
Oluliste üksuste ja gruppidega seotud tasud	397 493 784	338 418 328	59 075 456
Vähem oluliste üksuste ja gruppidega seotud tasud	39 252 435	43 733 027	(4 480 592)
Määratud halduskaristused	15 300 000	0	15 300 000
Pangandusjärelevalve ülesannetega seotud laekumised kokku	452 046 219	382 151 355	69 894 864

Pangandusjärelevalvega seotud kulud tulenevad oluliste üksuste otsesest järelevalvest, vähem oluliste üksuste järelevalve kontrollimisest ning horisontaalsetest ülesannetest ja eriteenustest. Samuti on hõlmatud kulud, mis on seotud EKP järelevalveülesannete täitmiseks vajalike tugistruktuuridega (sh kinnisvarahaldus, personalijuhtimine, haldusteenused, eelarve ja kontroll, raamatupidamine, õigusteenused, siseaudit, statistika ja IT-teenused).

Peale selle oli ebaselge, kas EKP poolt ühele järelevalve alla kuuluvale üksusele määratud 11,2 miljoni euro suurused halduskaristused tasutakse, sest kõnealuse üksuse tegevusluba hiljem tühistati ja üksus on praegu likvideerimisel. Kooskõlas konservatiivsuse põhimõttega tehti aasta lõpus selle nõude katteks sama suur

⁴⁷ Kooskõlas järelevalvetasusid käsitleva EKP 22. oktoobri 2014. aasta määruse (EL) nr 1163/2014 (EKP/2014/41; ELT L 311, 31.10.2014, lk 23) artikliga 7 muudetakse individuaalsete järelevalvetasude suurust juhul, kui i) järelevalve alla kuuluva üksuse või grupi üle teostatakse järelevalvet ainult tasuperioodi teatud aja jooksul, või ii) järelevalve alla kuuluva üksuse või grupi staatust muudetakse olulisest vähem oluliseks või vähem olulisest oluliseks. Selliseid saadud või tagasi makstud summasid võetakse arvesse järgnevatel aastatel järelevalvetasu suuruse arvutamisel.

⁴⁸ Üksikasjalikum teave EKP määratud halduskaristuste kohta on kättesaadav [EKP pangandusjärelevalve veebilehel](#).

⁴⁹ Esitatud summad on ümardatud lähima euroni. Ümardamise tõttu ei pruugi tabelis esitatud kogusummad ühtida kõigi arvude summaga.

eraldis (vt lisa kirje 31 „Muu kulu”). Seda kulu ei võeta arvesse iga-aastaste järelevalvetasude arvutamisel, kuid see kajastatakse EKP tulude ja kulude aruandes ning see vähendab tema netotulemit.

2017. aastal oli EKP järelevalveülesannetega seotud tegelike kogukulude jaotus järgmine:

	2017 €	2016 €	Muutus €
Palgad ja hüvitised	215 017 183	180 655 666	34 361 517
Hoonete üürimise ja haldamisega seotud kulud	52 959 161	58 103 644	(5 144 483)
Muud tegevuskulud	168 769 875	143 392 045	25 377 830
Järelevalveülesannetega seotud kulud, mida võetakse arvesse järelevalvetasude arvutamisel	436 746 219	382 151 355	54 594 864
Eraldis ebatäoliselt laekuvate halduskaristuste katteks	11 200 000	0	11 200 000
Pangandusjärelevalve ülesannetega seotud kulud kokku	447 946 219	382 151 355	65 794 864

Pangandusjärelevalve tegelikke kulusid suurendasid 2017. aastal (2016. aastaga võrreldes) EKP pangandusjärelevalve töötajate koguarvu tõus ja väliskonsultantide tugiteenustest tulenenud kulude kasv peamiselt seoses sisemudelite sihipärase läbivaatamisega.

26 Tulu aktsiatelt ja osalustest

Selles kirjes esitatakse EKP-le kuuluvatelt Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiatelt saadud dividendid (vt lisa kirje 6.2 „Muu finantsvara”).

27 Muu tulu

2017. aasta jooksul saadi muud tulu peamiselt maksetest, mida euroala riikide keskpannad tegid EKP-le eurosüsteemi ühisprojektidega seotud kulude katmiseks.

28 Personalikulu

EKP personalikulud suurenesid EKP töötajate keskmise arvu tõusu tõttu 2017. aastal ja seoses kuludega, mis tulenesid töösuhte lõpetamise hüvitistest EKP poolt 2017. aastal kasutusele võetud karjääriülemineku tugiprogrammis raames (vt lisa kirje 12.3 „Mitmesugused muud kohustused”).

Sellesse kirjesse kuuluvad palgad, muud tasud, töötajate kindlustuskulud ja mitmesugused muud kulud 366,0 miljoni euro väärtuses (2016. aastal 349,5 miljonit eurot). See kirje hõlmab ka 169,2 miljoni euro ulatuses kulusid (2016. aastal 117,0 miljonit eurot), mis on seotud EKP töösuhtejärgsete hüvitistega, muude pikaajaliste hüvitistega ja töösuhte lõpetamise hüvitistega (vt lisa kirje 12.3 „Mitmesugused muud kohustused”).

Palgad ja muud tasud põhinevad valdavalt Euroopa Liidus kehtival palgasüsteemil ja on sellega võrreldavad.

Juhatuse liikmetele ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu liikmetele makstakse põhipalka, EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu osalise tööajaga liikmetele võidakse maksta lisatasu olenevalt sellest, mitmel istungil nad osalevad. EKP juhatuse liikmetele ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu täistööajaga liikmetele makstakse lisaks elamiskulude hüvitist ja esindustasu. EKP presidendile on elamiskulude hüvitise asemel ette nähtud ametlik residents. Kooskõlas Euroopa Keskpanga personali töölepingu tingimustega võib juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetel olenevalt isiklikest asjaoludest olla õigus saada majapidamis-, lapse- ja õppetoetust. Palkadelt makstakse tulumaksu Euroopa Liidu eelarvesse ja nendest arvatakse maha pensionimaksud ning maksed ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks. Muid tasusid ei maksustata ega võeta arvesse pensionide määramisel.

Juhatuse liikmete ja EKP poolt palgatud järelevalvenõukogu liikmete (v.a riiklike järelevalveasutuste esindajad) põhipalgad 2017. aastal olid järgmised:⁵⁰

	2017 €	2016 ⁵¹ €
Mario Draghi (president)	396 900	389 760
Vitor Constâncio (asepresident)	340 200	334 080
Peter Praet (juhatuse liige)	283 488	278 388
Benoît Cœuré (juhatuse liige)	283 488	278 388
Yves Mersch (juhatuse liige)	283 488	278 388
Sabine Lautenschläger (juhatuse liige)	283 488	278 388
EKP juhatus kokku	1 871 052	1 837 392
Järelevalvenõukogu (EKP palgatud liikmed) kokku ⁵²	793 817	632 060
<i>sh:</i>		
<i>Danièle Nouy (järelevalvenõukogu esimees)</i>	283 488	278 388
Kokku	2 664 869	2 469 452

Ühtlasi maksti järelevalvenõukogu osalise tööajaga liikmetele lisatasusid 96 470 euro ulatuses (2016. aastal 343 341 eurot).

Juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetele makstud lisatasud ning EKP poolt nende ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks tehtud maksed ulatusid 852 998 euroni (2016. aastal 807 475 eurot). Selle summa suurenemine võrreldes 2016. aastaga oli tingitud järelevalvenõukogu uue liikme tööleasumisest 2017. aasta veebruaris.

Juhatuse endiste liikmete või nende ülalpeetavate pensionid (sh töösuhtejärgsed tasud) ning maksed nende ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks moodustasid kokku 857 476 eurot (2016. aastal 834 668 eurot).⁵³

⁵⁰ Netosummad, millest arvatakse maha tulumaks Euroopa Liidu eelarvesse.

⁵¹ EKP presidendi ja asepresidendi palgad, mis eelmisel aastal avaldati, olid juba töötasude iga-aastase üldise korrigeerimise käigus kohandatud. EKP juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmete, sh järelevalvenõukogu esimehe palkade puhul kohaldati töötasude üldist korrigeerimist tagasiulatuvalt 2017. aastal.

⁵² Välja arvatud järelevalvenõukogu aseesimees Sabine Lautenschläger, kelle palk kajastatakse koos EKP juhatuse liikmete palkadega.

2017. aasta lõpus oli EKP-I täistööajale taandatuna sõlmitud 3384 lepingut⁵⁴, sh 330 lepingut juhtivatel kohtadel töötavate isikutega. Töötajate arv muutus 2017. aastal järgmiselt:

	2017	2016
Töötajate koguarv möödunud aasta lõpus	3171	2871
Uued töötajad	726	725
Ametist lahkunud töötajad	(443)	(380)
Töötajate arvu netokasv/(netovähene mine) osaaajaga töökorralduses tehtud muudatuste tulemusel	(70)	(45)
Töötajate koguarv 31. detsembril	3384	3171
<i>sh:</i>		
<i>Ametist lahkunud töötajad seisuga 31. detsember</i>	113	80
Töötajate keskmine arv	3254	3007

29 Halduskulu

Halduskulud ulatusid 463,2 miljoni euron (2016. aastal 414,2 miljonit eurot). Need hõlmavad kõiki muid jooksvaid kulusid, mis on seotud ruumide rentimise ja hooldusega, infotehnoloogiaga, põhivaraväliste kaupade ja seadmetega, ekspertide töötasude ning muude teenuste ja tarnetega. Ühtlasi hõlmavad need töötajatega seotud kulusid (sh töölevõtmise, kolimise ja koolitusega seotud kulud).

30 Pangatähtede tootmisteenused

Need kulud on valdavalt seotud europangatähtede piiriülese transpordi kuludega, mis tekkisid pangatähtede vedamisel trükikodade ja keskpankade vahel (uute pangatähtede tarned) ning riikide keskpankade vahel (ühe keskpanga puuduvate varude täiendamiseks teise keskpanga varude ülejäägist). Kõnealused kulud kannab EKP.

31 Muu kulu

2017. aastal hõlmas see kirje eraldist EKP poolt ühele järelevalve alla kuuluvale üksusele määratud halduskaristuse katteks, mille puhul peeti selle tasumist ebatõenäoliseks (vt lisa kirje 25 „Tasude ja komisjonitasudega seotud netotulu/-kulu“).

⁵³ EKP juhatuse ja järelevalvenõukogu praeguste liikmete pensionidega seotud netosumma kohta, mis kajastub tulude ja kulude aruandes, vt lisa kirje 12.3 „Mitmesugused muud kohustused“.

⁵⁴ Välja arvatud palgata puhkusel olevad töötajad. Andmed hõlmavad tähtajatu, tähtajalise või lühiajalise lepinguga töötajaid, EKP diplomijärgses programmis osalejaid ning emapuhkusel ja pikaajalisel haiguspuhkusel olevaid töötajaid.

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Mergenthalerallee 3-5
65760 Eschborn/Frankfurt/M.
Postfach 53 23
65728 Eschborn/Frankfurt/M.

Claus-Peter Wagner
Managing Partner Financial Services
Telefon +49 6196 996 26512
Telefax +49 181 3943 26512
claus-peter.wagner@de.ey.com
www.de.ey.com

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

14 February 2018

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2017, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2017 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35), as amended.

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Euroopa Keskpanga mitteametlik tõlge EKP välisaudiitori järeldusotsusest. Lahknevuste korral kehtib EY allkirjastatud ingliskeelne versioon.

Euroopa Keskpanga
president ja nõukogu
Frankfurt Maini ääres

14. veebruar 2018

Sõltumatu audiitori järeldusotsus

Arvamus

Oleme auditeerinud Euroopa Keskpanga finantsaruande, mis sisaldab 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaastat käsitlevat bilansiaruannet, tulude ja kulude aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja teisi selgitavaid märkusi.

Oleme seisukohal, et Euroopa Keskpanga finantsaruanne kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt Euroopa Keskpanga finantsolukorda seisuga 31. detsember 2017 ja sellel kuupäeval lõppenud aruandeaasta majandustegevuse tulemust kooskõlas EKP nõukogu kehtestatud arvestuspõhimõtetega, mis on sätestatud EKP 3. novembri 2016. aasta otsuses (EL) 2016/2247 Euroopa Keskpanga raamatupidamise aastaaruannete kohta (EKP/2016/35; koos muudatustega).

Arvamuse alus

Käesolev audit on tehtud kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Meie kohustusi, mis tulenevad nendest standarditest, kirjeldatakse käesoleva järeldusotsuse osas „Audiitori kohustused seoses finantsaruande auditiga”. Me tegutseme Euroopa Keskpangast sõltumatult ja kooskõlas Saksamaal kehtivate auditi puhul asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis vastavad rahvusvahelise arvestusekspertide eetikakoodeksi nõukogu kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksile (IESBA koodeks). Oleme täitnud enda muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Usume, et meie hangitud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Euroopa Keskpanga juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses finantsaruandega

Käesoleva finantsaruande ettevalmistamise ja õiglase esitamise eest vastutab EKP juhatus kooskõlas nõukogu kehtestatud põhimõtetega, mis on sätestatud EKP 3. novembri 2016. aasta otsuses (EL) 2016/2247 Euroopa Keskpanga raamatupidamise aastaaruannete kohta (EKP/2016/35; koos muudatustega). Ühtlasi vastutab juhatus sisekontrollide eest, mida ta peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta finantsaruannete koostamist.

Finantsaruande koostamisel lähtub EKP juhatus tegevuse jätkuvuse põhimõttest kooskõlas otsuse EKP/2016/35 artikliga 4 (koos muudatustega).

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Euroopa Keskpanga finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses finantsaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas finantsaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja välja anda audiitori järeldusotsus, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et võimalikud olulised väärkajastamised rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kohaselt läbi viidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad finantsaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimisstandardite kohase auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- Teeme kindlaks ja hindame finantsaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditimenetlused vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist.
- Omandame arusaamise auditi puhul asjakohasest sisekontrollist, et sellest lähtuvalt kavandada sobivad auditimenetlused, kuid mitte avaldada arvamust ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta.
- Hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud teabe põhjendatust.
- Teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse aluspõhimõtte kasutamise asjakohasuse kohta, ning saadud auditi tõendusmaterjali põhjal ka selle kohta, kas sündmuste või tingimuste suhtes esineb olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui jõuame järeldusele, et oluline ebakindlus eksisteerib, oleme kohustatud juhtima audiitori järeldusotsuses tähelepanu teabele, mis on finantsaruandes selle kohta avalikustatud, või kui avalikustatud teave on ebapiisav, siis muutma oma arvamust. Meie järeldused põhinevad audiitori järeldusotsuse kuupäevani saadud tõendusmaterjalil.
- Hindame finantsaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud teavet, ning seda, kas finantsaruandes esitatakse aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, teavet muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi-tähelepanekute kohta, sealhulgas sisekontrolli mis tahes märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme auditi käigus tuvastanud.

Me esitame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, ka avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust, ja seotud kaitsemehhanismide kohta, kui see on rakendatav.

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Selgitus kasumi ja kahjumi jaotamise kohta

Käesolev selgitus ei ole EKP 2017. aasta finantsaruande osa.

Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 33 kantakse EKP puhaskasum üle järgmiselt:

- (a) summa, mille määrab EKP nõukogu ja mis ei või ületada 20% puhaskasumist, kantakse üle üldreservfondi piiranguga, et see ei ole suurem kui 100% kapitalist;
- (b) ülejäänud puhaskasum jaotatakse EKP osanike vahel proportsionaalselt nende sissemakssetega.⁵⁵

Kui EKP kannab kahjumit, võib kahjumi katta EKP üldreservfondi arvelt ja vajaduse korral EKP nõukogu otsuse põhjal vastava majandusaasta valuutakasumi arvelt proportsionaalselt nende summadega ja nende summade piires, mis on jaotatud riikide keskpankadele kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 32.5.⁵⁶

EKP 2017. aasta puhaskasum oli 1274,7 miljonit eurot. EKP nõukogu otsuse kohaselt jaotati 31. jaanuaril 2018 kasumi vahejaotuse käigus euroala riikide keskpankade vahel 987,7 miljonit eurot. Samuti otsustas nõukogu jaotada ülejäänud 287,0 miljoni euro suuruse kasumi euroala riikide keskpankade vahel.

	2017 €	2016 €
Aruandeaasta kasum	1 274 761 507	1 193 108 250
Kasumi vahejaotus	987 730 460	966 234 559
Aruandeaasta kasum pärast kasumi vahejaotust	287 031 047	226 873 691
Järelejäänud kasumi jaotus	287 031 047	226 873 691
Kokku	0	0

⁵⁵ Euroalaväliste riikide keskpankadel ei ole õigust saada osa EKP jaotatavast kasumist ja nad ei ole kohustatud rahastama EKP võimalikku kahjumit.

⁵⁶ Vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 32.5 jaotatakse riikide keskpankade valuutakasum riikide keskpankade vahel võrdeliselt nende EKP kapitali sissemaksstud osadega.

Lühendid

CNY	Hiina jüaan
CTS	karjääriülemineku tugiprogramm
EKP	Euroopa Keskpank
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
EL	Euroopa Liit
IMF	Rahvusvaheline Valuutafond
SSM	ühtne järelevamehhanism
TARGET2	üleeuroopaline automatiseeritud reaajaline brutoarvelduste kiireülekandesüsteem

© Euroopa Keskpank, 2018

Postiaadress 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 13440
Veebileht www.ecb.europa.eu

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteäriilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

ISSN 2443-4841 (pdf)
ISBN 978-92-899-3099-4 (pdf)
DOI 10.2866/955679 (pdf)
ELi katalooginumber QB-BS-18-001-ET-N (pdf)